

(27)

inter multa, que in Tridentina synodo sub Pio iij. dum de Matrimonij sacram. q̄
 retine, in controversiam consultationemq̄ venerunt, questio illadiu controversa fuit ac dis
 putata multumq̄ potius concilij, t̄sist de Matrimonij clandestinis, deq̄ filijs, familijs
 que absq̄ consensu parentum fiunt posse ne ecc. utraq̄ irrita reddere et nulla, sine per
 sonas illegitimando inhabilesq̄ reddendo ad sic contrahendum, vel consensum annullando, vel
 modo alio, et arid. ecc. facere expediret. constat. n. imprimis, si expediret aut necessum
 est, ecc. id posse, q̄ de minime deficit in nec. liquet et sic. id est, posse q̄q̄ expedire
 cum neq̄ abundet in superfluis.

Tractarunt imprimis has questiones et disputarunt theologi, quos vocant minores, quorū duo
 t̄n negarunt ecc. posse exteris affirmantib, expediret ne aliqui dubitarent, pauci t̄n
 et iudicio synodi reliquerunt. Patrum vero concilij centum triginta septem utraq̄ se
 ruerunt et ecc. posse et expedire, quinquaginta vero et septem negarunt dicentes aut ecc.
 non posse, aut non expedire, licet ecc. posse pauci ausi sunt negare
 Et licet multa variaz super his dicta, scripta, et p̄lo mandata sint, mihi et visum
 est ex his que cogitari legi et audiri, non nihil super eisdem questionib, scribere, et mea
 que semper fuit sententiam aperire, ampliusq̄ exponere;

Stat. 1° questionum hic est. clandestine contrahere matrimonium et filijs et familijs absq̄ con
 sensu parentum, est haberi factisq̄ semper in ecc. impedi. prohibens, et sic perpetuo inhibitu
 an i^o ecc. eadem impedimenta possit statueri, ut deinceps dicimat, nedum prohibeant, et an
 ecc. id facere expediat?

Pro clariori aut horū q̄ enodatione sunt aliqua premittenda
 Id imprimis, quod nisi hoc facere sit contra verbum Dei siue contra legem natam aut divina
 que hoc oīo prohibeat, et irritum reddat, ecc. f̄. quare quereant, id probare tenent, quod
 si verbo Dei aut lege natā vel diuina repugnet, cum ecc. habeat perpetuū verum ac possessione
 statuerendi impedi. que prohibeant, et sic dicimat, et sic vel indubio et presumendum et ase
 vendum est. pro ecc. potate et autho. q̄ oīa illa possit, que expedit ad bonum ipsi regimen et
 ad mala peccatūq̄ euitanda, nisi ostendat ex verbo Dei vel validis rationib, illud non posse
 aut non expedire, nec unq̄ expedire posse.

2° notandum contrahere clandestine posse contingere, vel oīo clandestine et absq̄ ullij testib
 ita q̄ nullo mō possit probari, negantib, his qui contraxerunt, aut 2° coram uno aut pluri
 testib, absq̄ t̄n sacerdote b̄dicente nuptias proprio vel alieno, aut 3° et coram testib,
 et sacerdote b̄dicente, non t̄n proprio, et sic absq̄ licent. propriij parochij, vel ordinarij et
 ecc. et licet s̄nisti gradus s̄n maj aut min, clandestine contrahere, demū t̄n oī illud bo
 am) clandestine contrahere, qd factisq̄ licent. et solemnitatib, conuētis in ecc. fieri et a t̄a
 eiusdem ecc. dispensationem, et in filijs familijs oī contrahere absq̄ parentū licent. et obedire, et oī
 nō clandestine, imo in facie ecc. contrahant. /

3° Premittendum est, matrimonium posse considerari imprimis ut est contractus in lege
circa ullam sacra^{ti} rationem ubi est in statu inno^{centie}, et hōne non peccate, qm̄ nullo
modo est sacra^m, neq; significacione est, siquidem non fuisse tunc chū incarnationis, cui
damq; unio cum eccl^{ia}. quę illo contractu significaret, 2° aut n̄ ubi est sacra^m, laque
i. significacione, quom̄ semper matrimonium fuit sacra^m, omni lege, et illud p̄ Adg^o
Eua, significavit. n. ē matrimonium chū coniunctionem cum eccl^{ia}. iuxta q̄ Paulus
ep̄he. 5. inquit sacra^m. hoc seu misterium magnum est quod in chū et in eccl^{ia}. quod
doctores dicunt matrimonium ē maximū sacra^m. significacione, inq; eodē significat
maximū eūm misterio, chū incarnationem. 3° modo potest considerari, ut proprie est
sacra^m. nouę legis unum ex septem, eiusdem generis propinqui cum alijs sex
Est 4° presupponendum, rationem matrimonij seu contractus, et perpetui separabilem
necesse ratione, secundum abstractionem a sacra^{ti} ratione et propria et animū. f. quod est dicitur
matrimonium nullū sacra^m. quale est durante statu inno^{centie} et non exiit peccatū est et
matrimonium post peccatū. quod non proprie et strictē est sacra^m. qualia fuerunt oīa matrimonia
ante chū legem, et qualia et post chū legem sunt matrimonia infidelium, sicut et matrimonia
fidelium cum infidelibus seu contra. cum non possit sacra^m. claudicare, sicut neq; ma
rimonium, talia et sunt matrimonia hereticorum, qui nec credunt, neq; volunt aut intendunt
dum contra hunt, suscipere sacra^m. imo opp̄m intendunt, contrahe^{re} sicut ubi infideli
rentes sacra^m. rationē ei, nullus aut suscipit sacra^m. inuit et contra intentionem suscipi
endi, quin et catholici possent uelle contrahe^{re} nō intendē suscipere sacra^m. sed eōm quod
fideles contra hunt, sicut et posset quis uelle ungi chrismate aut iniectione, obsequium
solum intendens salutem corporis suscipere, nō aut grām neq; sacra^m. neq; uolens
sicut et infidelis posset uelle baptizari tñ intendens salutem uel mundiciam
adū nollens sacra^m. quare nō dubium est quin contractus matrimonij, et inter catholicos
separabilis re ipsa a sacra^{ti}. omisso quod ayeta. et alij a se uerunt matrimonium contractum
procuratores non ēē sacra^m. et Guillelmus Parisiensis et nonnulli alij moderni aiunt
q̄ ēē sacra^m. ante benedictionem eccl^{ie}. a sacerdote, sed in illa consistere ratione sacra^{ti}.
ubi agit de sacra^{ti} matrimonij inquit, hic matrimonium non parum est et benedi
re et ex orōne sacerdotali sine qua, nunq; celebrandum est matrimonium quā qui
contempserūt aut dedignauerunt nisi metu uulso, aut alia cō nec. nō sunt coniuges
benedi, sed fornicarij, nec filij corp legitimi censendi, si. n. nec cibis sumendus est ab
acōne et benedictione sacerdotali ubi sacerdotis est op̄ia, nec aliqd est op̄ laice aut malum
op̄is nōne dignum sit aggerendum uel faciendum ab op̄ benedictione, et diuina inuocacione
aut dicit Ap̄tus, ad col. 4. oīa quecuq; facitis f. utcuq; exorsit, certum est rōne contra
et inter cathol^{os} ē separabile re ipsa a rōne sacra^{ti}. hoc dixerim q̄ multi p̄, in hō
gnam faciebant vim, qd̄ matrimonium est sacra^m. sacra^{ti} aut mā et frena, et a que sunt dicitur

157 219
ipsa) et carita sunt achrō instituta, et per ecc^{am}. nequeunt mutari seu variari, licet et
videbit inferi, hec eorū ratio nihil obstat, quomin^{us} ecc^a. possit iuxta redere hui^{us} mūmo
nia dandefina et filiorū familias absq^{ue} parentum consensu, q^{uia} siquidem et euang^{elium}. nō des
truit nām, neq^{ue} imacomodat illi, quomin^{us} possit ecc^a. ea oīa circa mūmonium sacra^m. que
possent, si tñ est contract^{us} et nō sacra^m.

4. Irmitendum est, qd et si mūmonij contract^{us} sui nā sit perpetu^{us}, et indissolubilis, in
quo differt a multis alijs contractib^{us}, inq^{uibus} est locus repetitioni, q^{ui} et aliqui alij contra
ct^{us} possunt eō perpetui, tñ ex consensu et vō. partium rescindi valent, qd tñ non est in
mūmonio, hinc (inq^{uibus}) ex hac dīa s^{ed}, non sequit^{ur} ecc^a. aut temp^{us}, min^{us} posse statuerē impe
dam. que dixerunt mūmonium q^{ui} alio contract^{us}, imo ea rōne magis et pot^{ius} op^{er}e ecc^a. seu
temp^{us}. posse ex mūmonio q^{ui} ex alio, q^{ui} alij p^{oss}unt rescindi, vel in eis est locus repetitio
ni, qui nō est in mūmonio. nec semel contractum p^{oss}unt ex consensu et partium rescindi. Unde
est q^{ui} donatio metu et cadente inconstantem vixum factam, seu iurā. affirmata, et promissio
solutionis usurarū, et hī. c. debitorū de iure iurando, tenet et sic adimplenda, mūmonium
tñ metu contractū, et confirmatū iurā. non tenet, eo q^{ui} in illij est locus repetitio et nō in hoc

5. notandum q^{ui} in dī lege reperit^{ur} et contingit q^{ui} aliqua prohiberi, que tñ facta contra
prohibitionem tenent, ita q^{ui} sit lex vel decretum prohibens nō tñ irritans seu annullans
actum, alioq^{ue} n. nedum prohibet lex, sed et irritat contractum, veluti lex nāq^{ue} et diuina
mūmonia parentum cum filijs nedum prohibet, sed et nulla ac irrita redit, interfect^{us} aut
et sorores prohibet, et fratre non irritat, ut hīc Caye. et alij, aut saltem in 2°. gradu
consanguinitatis et primo affinitatis lex nāq^{ue} ut cuiq^{ue} prohibet mūm^{entum}. et tñ sola nō irritat
sed superueniens lex humana, qd et. s. tho. de pluralitate v^{er}borū dicit. q. d. 33. q. 1.
az. 1. et adduat illud Tully. res aīa profecta, et consuetudine approbata legum (vix) et
religio sancit, i. firmavit. Post votum et castitatis simplex seu iuramentum deū an
teahendo prohibitum est contrahere, et tñ condenda mūmonia tenet, lege et huma
na multa sunt prohibita, que facta tenent, tales sunt oīs leges l^{eg}es de impedim^{entis}. que pro
hibent, et non dirimunt. sacerdos excoicatus, suspensus seu degradatus, aut in p^{ec}to. mortalit^{er} ex
tens prohibitus est lege et diuina et naturali, qd eōdē est sanctē exequere) administrare
sacra^mta. et tñ sibi baptizat, consecrat, facta tenent, et q^{ui} p^{ri}mo alia possent adduci exem
pla. hoc dixerim q^{ui} saltem certum est mūmonia dandefina perpetuo fuisse prohibita in eccl^{esi}a.
et filiorū familias sine consensu parentum, siue q^{ui} fuerint irrita et nulla (quod nō pauci affe
mat ita fuisse t^{em}pore Euang^{elii} et ante) iuxta quorū sententiam minime posset dubitari ecc^a.
posse, si uero, saltem fuerunt semp^{er} prohibita, et hoc nō paruum est arg^{um}entum. quo probet^{ur} ecc^a. pos
se irrita facere et nulla, namet hunc mūm^{entum} ecc^a. anteq^{uam} exuauit in alijs impedi^{entis} diuinit^{er}
ut p^{ri}us s^{ed} prohibuisset absq^{ue} irritatione seu annulatione, et intelligens non prodesse solam pro
hibitionem, eadem impedi^{entis}. q^{ui} tñ prohibebat demū fecit ut dirimeret. est q^{ui} magis arg^{um}entum hoc

ecc. semper prohibuit, et hoc nō sat est, q̄ illi nō obedit, q̄ nec. est, aut valida
 expedit, ut iuriet et annullat, sic n. eadem ecc. in alijs omnib; solet procedere, sed et
 pub. quilibet et princeps illi cōtra contumaces et rebelles
 6. sciendum est, qd̄ q̄s opus sit, et in quo gñe mali constitutum, hōis clandestine
 seu furtive contrahere, et contra ecc. prohibitionem, similiter et filios familias inuitis
 parentib; pro quo p̄sciendum est et, quinq; cō gñā opum humanorū, quædam
 sunt dese et necessario semper bona, ut diligere Deum, precum, honorare parentes, et
 ha uero his oīo contraria, dese nō et semper mala, ut illoz opp. furtum adulter
 rium, perurium et reliqua. alia uero frequēter et cōter sunt mala, esto gñg potius
 beneficii, ut hōis plura beneficia cum aiāz cura, appetere digni. ecc. eas petere et
 bixē, consulere malum, et reliqua similia, itēc. n. contingit gñg bñ posse fieri, ut
 ad euitanda maiora mala, et pro redimēda libertate. 4. gñs exunt aq̄ cōter
 sunt bona, esto gñg contingat eā mala, talia sunt opp. ergo, que exant texti gñs, ut
 ti nolle hōis plura bñfa. et cum cura aiāz, non petere nec appetere, nec uelle bñ
 petere digni. ecc. nolle consulere min; malum prohibendo et maiori. 5. aut gñs sunt
 ea op̄a, quæ dese sunt neutra, indifferentia et ad utrumlibet, belut de ambulare, si
 aore barbam, lauare festucam et similia. iam; statuumdam in quo gñe ergo sit m̄m
 contrahere clandestine, et filios familias inuitis parentib; et p̄. cōter nō eā in q̄
 tunc n. non possent prohiberi, neq; in 2. q̄ nunq; possent licite fieri, neq; in illis des
 pensari, cum tñ et gñg licite possint fieri talia m̄m. et licet imo et opp; ut fieri digne
 sate gñg. non sunt et illius gñs. 4. f. ut cōter et frequēter sint bona op̄a, et licet
 fiant, q̄ tunc et non possent prohiberi, ut semper fuerunt prohibita, neq; et sunt gñs
 . 2. esse neutra aut indifferentia, sic n. nec deberent prohiberi nec precipi, et quis dicit
 matum clandestine contrahere et filios absq; parentum consensu, op̄ eā neutrum et indif
 rens inter bonum et malum? imo quis negaret statim cuiq; malum uideri? quare sepe
 hec op̄a eē inef. illo gñe, que. f. frequēter et comunitate mala sunt, quare et poss
 mala p̄t dici q̄ cōtra mala, et raro contingit bñ fieri, seu posse fieri, et hoc funda
 mentum non parum conducit ad ueritatem conclusionis utriusq; q̄. q̄. ecc. et possit eius
 medi matimonia iuriet, et expedit, qd̄ non difficile uidebit consideranti
 His premib; ut in comuniorib; et terminis q̄ tractat, qd̄ et prodeit ueritatis manifesta
 tioni, nedum de ecc. circa m̄moniu sac̄. uidentur est, sed et de repub. quacūq; aut
 illi principe in lumine et lege nāg, etiam infidelium aut ethnicorū, an. f. oī respub.
 nec uel princeps illi heat hanc potatem concessam adeo nature et gñe auctore, ut p̄
 circa m̄monium sicut et exa alijs contradi statueret impedim. que prohibeant et dicit
 mant didas contradi et m̄m, condere leges des demeritatib; aut conditionib; apponendib;
 tradib;, circa quas solemnitates et conditiones et legum illorū obseruatione contradi illi
 sint iuriet et nulli, nisi in q̄ talis respub. aut princeps sit prohibitis hec facere et
 perire

210
a superiori rep^{ta}. seu principe per subtractione car^{is} aut alia^m p^{nt}. n. superiores prohibe
re isthec inferiorib^{us} pro causa et iuritate ad^q, si contra fecerint. sed q^o intell^{ig} de rep^{ub}. aut
principe illi^{us} libero et sibi dimisso, et intra t^{er}os legis nat^{is} aut diuine, et s^um ea, que a
deo ipso sunt concessa et permissa. q^o aut hec sub his t^{er}is phisica potius est et nat^{is}, et
ad moralem p^{ri}ncipem p^{ro}p^{ri}am pertinet, q^uo ad theologiam, licet dum abtingit r^{ati}oⁿem sacra. m^u
monij theologia sit. quare extra^m nat^{is} et ec^{cl}is. in alijs contractib^{us}, et ex his, que contra
ti aut rep^{ub}. expedirent ex fine et regimini^{is} nat^{is}. s. ex quieto tranquillo et pacifico con
uidu. ipsi^{us} rep^{ub}. merito et optime sumptis probanda venit. etiam q^uo^o ad hoc, q^uo^o
possit exa m^umoniu^m sacra^m. que res pub. alie exa m^umonij contractum, nat^{is} n. comunia
sunt omnilege, nec ch^{ri} euange. suauissima^mq^{ue} lege tollunt^{ur} imo ea que sunt nat^{is}
perficiunt.

Iam q^o sit hec p^{ri}nc. concl^{usio}. q^uo^o rep^{ub}. aut princeps illi^{us} non prohibita a superiori aliquo
sed stando intra terminos legis nat^{is} p^o nedum prohibere, sed et irritare et annullare
m^umonia. clandestina. i. que fiunt aut fiere sine lic^{entia} ipsi^{us} rep^{ub}. aut principis, et similit^{er}
m^umonia. filior^{um} familiar^{um}, que sine consensu parentum, itaq^{ue} contractare absq^{ue} tal^{is} lic^{entia} seu
facultate nedum impedit, sed et dirimat ipse m^umonia.

Pro clariore hui^{us} propositionis probatione ulter^{ius} iam p^{re}missa est et sciendum, q^uo^o
ec^{cl}is. comune et ab omnib^{us} susceptam permissioni seu concessioni legis superioris posse de
rogari per inferior^{em} legem, q^uo^o est ea, que superiori legi nec precipiunt^{ur}, nec prohibent^{ur}
p^{er} aut precipi aut prohiberi per inferior^{em} legem. ec^{cl}is. sunt plurima et passim oc
currunt et in hac eadem m^o in qua sumus, lex nat^{is} aut diuina non precipit nec prohibet
m^umonia fieri. 2. 3. et 4. gradibus consanguinitatis aut affinitatis, sed t^{er}o conadit
aut permittit, et idem est dicendum de m^umonijs illis, in quib^{us} ec^{cl}is. statuit impedim^{ta}. que
aut prohibent, aut et dirimunt m^umonium. in omnib^{us} et alijs contractib^{us} p^{er} idem inq^uo^o
lex nat^{is} aut diuina non requirit, precipit aut prohibet has seu illas solemnitates et
conditiones vt numeru^m testium, certam etatem, et multa alia, que t^{er}o leges humane p^{ro}
tulerunt ec^{cl}is. de nec. contractuum citra que sunt nulli et irriti, lex et diuina non precipit
aut prohibet bis aut plus comedere his aut illis dieb^{us} hos uel illos ciuos, carnes aut pis
os, vacare ab operib^{us} sexualib^{us} hoc uel illo die, et t^{er}o lex ec^{cl}is. hec precipit aut prohi
bet. et demum q^uo^o lex humana est uelut determinatio quedam nat^{is} aut diuine legis
q^uo^o id quod in lege superiori exat indifferens et neutrum, limitat et abtingit ad unam
uel aliam partem: et hoc spectat ad dei sapiam et prouidentiam, si n. hec et similia
lege diuina ec^{cl}is. statuta et determinata, non ausi fuissent hoies contractaria precipere aut
t^{er}o sine hoc sui na^m mutabilia aut variabilia, vt q^uo^o expediat unum, q^uo^o uero opp^o
iuxta. c. non debet de consang. et affinita. hec se. n. in hoc lex superior cum inferior^{em},
sicut ec^{cl}is. sup^{er}. cum causa et inferior^{em}, superior^{em} n. et p^{re}ordinata causa nullum effectum
producit, nisi determinata, aut modificata per inferior^{em}, cum diuersis aut inferiorib^{us} diuersis

effectus

effectus gignit, et cum contrariis contrariis, ut sol seu calor cum homine hominem et
cum equo equum gignit et cum igne comburit, et cum aqua febris producit, sic
in q̄ hoc nāe aut diuina et vniuersalis, et in ordine ad effectus particulares be-
lut indifferens et inferioribus legibus. s. humanis determinatur ad diuersas ad-
nes et ad contrarias et contrariis legibus diuersis temporibus aut locis. hęc sūt sicut
maior propositio in syllogismo, que cum diuersis subsumptis seu minoribus, diuersas
conclusiones et cum contrariis contrariis concludit. est verum q̄. et fuit multis, et
re hoc q̄ lege superiori aut iudici precipienti seu prohibenti non est derogatoria
inferiorem iudicem seu legem, concedenti aut vel permitenti tñ. r. cum nec prohi-
bet, nec precipit, s̄, quod bene non est derogare sed precipere aut prohibere id
quod in lege superiori exat neutrum et indifferens, aut in ea nō sufficiat ex et aper-
te prescriptum aut prohibitum, quo casu lex inferior est declaratio seu confirmatio
superioris

Iam q̄. veriam ad probationem conclusionis, et imprimis non dubium est, quātaliter
respub. seu princeps sit capax huius potestatis, existandi. s. dicta nūm. et min. du-
bitare hoc, Deum posse huiusmodi potestatem concedere ipsi reipub. et cum hęc sint voca-
ces quę negant concessisse exant partes ratione vel causam dare, quare Deo nō con-
cessit aut cui legi natę seu diuine repugnet ista concessio, cum nō sit potestas hęc super-
naturalis, nec superuacua sed potestas expediens et nec. in ipsa reipub. et Deo nunq̄ defi-
ciat in nec. et valde expediens. nec est difficile ne dicam impossibile, reddere con-
cessionem, que intellectui satisfaciat, amplissima alia et maiora concessit Deo ip-
si reipub. tanq̄ vere parenti scilicet singulorum, et que maior et verior dominium hęc sūt
per singula membra arripit politica, q̄ ipsa hęcant super se ipsa, potestas n. est homo
ipsi reipub. q̄ sui ipsi sicut finis reipub. communis maior bonum est, q̄ sit cuius finis
proprius atq̄ ideo plura sūt reipub. super singula membra, que expediunt ad bonum commu-
ne, cui addit peculiare bonum. / hoc q̄. est imprimis max. arg. pro conclusione hac, q̄
omnes docti philosophi et iudicio prestantes concedent, nec negabunt, equum esse reipub.
hęc potestatem esse potestatem, et posse quęvis usum illi expedire, imo et esse nec. bono regi-
mini ipsi reipub. et multo magis vtilitati, ut sit velut innatum hominibus ita vtili-
re et credere, et ex illis doctis hanc esse, quam quęvis audiam et cognitam probat q̄
nec. aut expediens. bonis inuentionibus, ut et contractibus et inluminalibus, bono inq̄
lis et fidei mutue, quę debet esse inter amicos. /

In quę confirmacione facit, q̄ p̄ra et vniuersali nūm. clandestina non bene
tabant sacra. et q̄ imperatores ethnici et reges semper prohibuerunt eiusmodi
matrim. sub garrum et peris ut illegitimationis prohi. nec alia pot. tñ. si ueritate
huiusmodi nūm. est contra legem naturalem aut diuinam, et fixet in hoc iniuria hominum libe-
tati, que

quam heret, ut possint contrahere m^um, et in hui^us prohibitione sub^{gr}au^m. p^{er}ny 211
ficeret et iniuria ipsi hoib^us, quare contra legem nalem vel diuinam, tollit. n. Libertas
aut impedit, quia s^um opp^m. deo^utes possent, licite contrahere clandestine, aut sine
sensu paratam, metus. n. tot perax cadit o^uo inconstantem virum, quare inuitabi
le e^u videt, quin possit respub. irritare eiusmodi m^um^onia. Si pot^u adesse prohi
bici hoc uero negare non pot, immo et illud negat. exur i^uz illo^u in hoc stat, q^u
non distinguant inter precipere seu prohibere superioris legis, et concedere seu permi
tere et certe datum imo absurdum est, si per^uz, que contra sic contrahentes statuit^u
aut no^u sufficiunt, aut nequeunt mandari executioni, ut bene nequeunt in illis,
qui o^u clandestine contrahunt absq^u ullo teste, cum rei cognitio no^u nisi infro ansae
tie aut secreto habetur, et si inuener sic contraherent, et filij passim inuitis p^ure
tib^us, et illi postea p^ure seu infasie ecc^u, ex quib^us oib^us necessum est innumera mala et
grau^u ma incomoda sequi, non posse tempu. tot morbis et malis mederi, siact uere multij
et grauiorib^us incomodis non alias p^ure, q^uz si hui^us m^um. irritant^u, et vix credo, repe
rii hoies ingenij adeo indisciplinati, quare bene pensata, audeant negare, et dicere.
Deum non prouidisse in hoc casu respub.

Et praeterea cum possit respub. (et nemo dubitet) in oib^u alijs contractib^us, siue sint pepe
tui siue non, ut in testam^untis, emptionib^us, venditionib^us, permutacionib^us, donationib^u in sui
ipsi^u irrevocabilitatem tradidit: manumissione, et deniq^uz in omnib^u statuire leges irritatis
distor^u contractib^u nisi fiant cum illis edentitatib^u vel conditionib^u illis posit^us, non uidet^u quare
non possit idem in m^um^onijs contrahendis, cumque in illis sint h^uer^ues liberi et d^uo suax
reax, lege nature id concedente et permitente, Velut in m^um. contrahendo neo obstat n^unc
dicere q^u m^um^o est sacra^um. et ceteri contract^u non. nunc. n. loquimur de m^um^onijs contra
du, et no^u sacra^u, sed ut est inter infideles, vel ante ch^u aduentum. N^unc et obstat de
dicere m^um^o e^u contractum perpetuum, immo hoc prestat vix^u arg^u. et probat respub. plus
posse debere circa illud, q^uz damnum, quod ex illo sequer^ut, est irrecuperabile. sunt
et alij contract^u perpetui, ut est testam^untum, morte testatoris confirmatum, donationes
et alique et p^ure quis seipsum tradere in perpetuam seruitutem, et t^u illa et traditio
p^ure irritari p^ure respub. Possunt et parentes in casu et nec^ute vendere filios in seruos, et hui^u
modi et venditio p^ure p^ure respub. irritari. Posset accidere q^u ex vno m^um. sic contracto
vel clandestine aut inuitis parentib^u respub. periclitaret^u, et grau^u ma alia mala, quib^uz p^ure
vit dicere, no^u e^u potatem in respub. qua possent hec irritari

Praeterea in hoc ipso contractu m^um^onijs p^ure respub. non impedita vel prohibita p^ure ad
alia facere leges irritantes, ut in gradib^u consanguinitatis et affinitatis, ut Constantij
et alij imperatores fecerunt, et suis legib^u uib^uerunt ecc^u. nam B. Ambr. lib. 4. epist. 63.
narrat theodosium vetuisse consobrinis inter se coniugij conuenire nomine, et grau^u ma p^ure

statuisse

et Principes duntaxat et respub. suis subditis infidelibus potest dare leges et irritantur. m. n. sine infideles principibus subditis ne contrahat cum alijs infidelibus ut ne iudei cum christianis et eadem aut cum idolatris et contra. 9. tho. 4. di. 40. ca. 4. di. 39. q. 1. m. ca. 2. ad. 3. et ca. 5. or. et ad. 2. et. 7. conversus ad fidei locum manente infideli potest cohabitare ad q. ad meliora dei ne contrahat cum ad infidelitate potest ea dimittere quoad ad cohabitatione sine dicitur alia

si quis temerare ausus est factum pia pignora, si gravissima statuit pena, ita potuit irritare, nisi ecclesia subtraxisset talem potestatem ab illo, eo quod ecc. et filij ecc. et m. m. iam sacra. et hac ratione potuit ecc. trahere ad se huiusmodi causas vel adiones, et prohibere, ne id fiat a principibus secularibus, hactenus secus quoque quod est potestatem, potuit et respub. sibi (ing.) relata, et quodammodo ad concessionem ex lege fieri aut divina

quare sequi, omnia illa impedimenta que et prohibent, et que dicuntur posse statui rem pub. aut principem secularem, que ecc. statuit, quod si ecc. subtraxit hanc potestatem, potuit et restituere illam, quo facto, iam res pub. potuit

Proterea, clandestine et furtive contrahere, et filijs familias inuitis parentibus (omni lege humana seculare) est malum, et sonat in malum, eo dicitur est malum. quod et ex eo confirmatur quod omni tempore, et in omni respub. bene ordinata fuit prohibendum queant semper et omni tempore legibus humanis prohibentur, sunt dicitur mala, imo contra precipuum de honorandis parentibus est ipsi inuitis contrahere, si n. in alijs reb. non obedire parentibus est contra legem nature, multo magis in contraria exit, et gravius adhuc peccatum et quod hec conclusio, licet plus satis sit confirmata, et que precipuum fundamentum est totius huius negotij, et sequentibus tenet, evidenter ostendit, et quod ideo. 2. conclusionem addamus.

Ecc. potest condere decretum seu legem, qua m. m. clandestinum et filijs familias, ut est contra, et ut est sacra. largo modo. 2. sig. rei sacre, quomodo semper fuit, irritata ita quod sic clandestine contrahere aut inuitis parentibus fiat impedimentum dicitur uti ad id fuit prohibens. hec conclusio evidenter sequitur ex precedentibus. si n. respub. que in ang. potest et ecc. quare omnibus additis in corroboracione precedentis probat illa

Quod et quod multi tenuerunt, in lege veteri ante christi adventum in datione libellari fudij dicitur m. m. iuxta quod non potest dubitari, quin ecc. et possit nunc irritare ut est contra, seu sacra. large, nondum n. loquimur de m. m. ut est proprie sacramentum. probatum autem fuit repaari posse m. m. et inter catholicos, que non dicit proprie sacram. quare potest saltem ecc. illa irritare pro eis qui totam vim faciunt in eo quod m. m. sit sacram.

Possunt et Parentes filijs vota in aeta etate, et mariti uxor vota et irritare et potest et ecc. nonnulla filijs suorum m. m.

Et quod in hac conclusio nullum est dubium, pro supposita, et multi et ex tribus hanc negabant, secundum de m. m. sacra, et ut proprie est sacra, addam. 3. conclusionem

Maximo esse sacramentum proprie, non tollit quominus ecc. possit quodammodo ad hoc, quod est aut illegitimare manum aut alias irritare contractum, illud idem et omnia, que possent, si non esset sacra. proprie, quare simpliciter potest irritare dicta m. m. que non est et sequatur et ex precedentibus, et eisdem non possit confirmari, quibus illa, addito illa

Textuli. 2. lib. ad beata inquit filij sine consensu parentum nonrite et iure nubunt.

1. Concl.

2. Concl.

dogmate vere ortho, quia non debuit nec tollit nam, aut illi in aliquo incommodat, aut detur ubi alias tollat, aut incommodet ipsi leguntur, qui venit non solvere, sed adimplere omnia, et perficere. tunc et super abundantiam multis super additis confirmat

Et in primis sic, in omnibus aliis impedimentis dixerunt, que esse addidit illis, que leguntur aut divina dixerunt m. ante esse. constitueret talia impedimenta, inter illos personarum aut illegitimitas aut alias inhabiles redditas, erat verum m. et proprie sacra.

Et esse sacra non impedit aut tollit, quominus esse. idem possit, ac si non esset, m. n. in ratione contractus est per se aut ratione ipso sacra, et illi presupponit, quare quocumque potest esse. super m. ut est contractus, ex consequenti potest, ut est sacra. irritato. n. contractu prius, non potest esse super sacra, sicut si in emptione, venditione aut donatione seu alio contractu situe ret sacra, qui irritaret venditionem illam seu contractum, ex consequenti impediret sacra.

idem non est, nec potest arguari discrimine in proprio. quia m. est contractus in humine nature et illi in lege euangelica fuit super adita ratio sacra / sicut est in sacra. Eucharistie, cuius materia non est panis et vinum, si quis sacerdos est consecratur in potestate aliam esse facere de panis et vino quod non est panis et vinum, consequenter ille impediret sacra. per subtractionem materiae, ita quod ubi materia est moralis, ubi in sacra. m. non sunt persone non illegitime vel non prohibite lege irritante, in cuius potestate est, delegitimus personis facere illegitimas, in eadem potestate est facere quod sit sacra. materiam et subtrahendo, hoc autem facit esse. (ut est evidens in omnibus legibus quibus statuit impedimenta dixerunt) ut est videre in singulis, in primis. n. si loquamur de gradibus consanguinitatis et affinitatis inleuitico duo tamen gradus erant prohibiti per Moysen, licet secundus non iure divino seu naturali dixerunt, illis esse. s. fabianus Papa primus addidit duos gradus

3. et 4. Teste Gratiano. Rulius deinde adiungit tres alios usque ad 7. gradum inclusive (quod et Dicitur Gregorius comprobavit), et duo generis affinitatis, deinde Innocentius 3. fabianus decretum reuocavit tollendo tres gradus consanguinitatis et affinitatis et duo generis affinitatis c. non debet de consanguinitate et affini. iam quod ante fabianum erat vere m. et sacra in 3. et 4. gradibus. et post eius decretum in eisdem duobus iam non erat, ecce irritatum m. et consequenter sacra. et usque ad decretum Rulii erat et verum m. et sacra in 5. 6. 7. gradibus consanguinitatis et affinitatis et in 2. et 3. generis affinitatis, et post decretum illius usque ad Innocentium 3. decretum, iam non erat in illis gradibus. ab Innocentio 3. autem et eius deinceps etiam et verum m. et sacra in eisdem, ecce quoties esse. irritat m. quod est et sacra. et postquam est sacra. — In agnitione et spirituali Theodatus pontifex primus sanxit ne quis eam duaxet, quia ex baptismo fonte leuasse potest, et ante id tempus consistebat m. inter illas personas, postea esse. addidit paternitatem spiritalem et consanguinitatem ultra paternitatem et filiationem, que omnia dixerunt, et non antea dixerunt.

Similiter et in agnitione legali idem fecit esse. in paternitate et filiatione. et Gregorius et post eum Alexander 3. ex gradibus honestate statuerunt ne sponsa patris relicta per in matrem haberet, ne hebreorum deus imitatio etiam ex sponsalibus et defuncto contrahit impediret quod dicitur per honestatis iuris quod se extendit ad 7. gradus et consanguinitatis. /

39. q. 2. et 3. c.
nullum. c. progerie
suam et alijs.

diu dicitur. s. aliquis occi-
dit maritum machinatione
ipso mulieris, ut illa habeat
de dote. in fide. c. laydabr
lam, etiam circa datione fi-
dei et adulterio impedit et
dixit m. m. eadem

Est et imp. crimini ut irritu de eo qui polluit, quam dicitur per adulterium, quo dicitur
plurimum est dicens et m. m. q. s. precesserunt adulterium. cum datione fidei,
vel datio fidei cum machinatione in mortem, vel tria simul, et tñ et ante statuta
ecc. inter illas personas erat m. m. g. constat euidenter rationem sacra. no impedire
quin ecc. possit irritare m. m. omnibus illis modis et causis, quibus possit irritari
sacra. et bene hoc arg. est insolubile, cum non sit dubium ut infra videbitur, quod
et maiores ee rationes ad irritanda clandestina et filiorum familias inuitis parentibus
q. ad irritandum in 4. gradu consanguinitatis usque ad 7. fuit, et in impedim. p. t.
honestatis iustitiae et alijs, in quibus currit sola ratio honestatis hic uero et neq. multa
mala et incommoda uitandi

Sed hic respondebant Pres qui negabat ecc. posse, ee discrimen aut diu. inter oia alia
impe. statuta pecc. et hoc, quod est clandestine contrahere, uel filios familias inuitis
parentibus, q. in illis alijs impedim. (aiebant) est qualitas quaedam praedicta et in-
rens determinatis quibus personarum, ratione cui ecc. p. eas personas reddere illegitimas, ut
huc in consanguineis et affinis inest (ing) qualitas consanguinitatis et affinitatis et
sue et in cognatione spiritali et alijs, ita q. semper aliquid praedit formaliter in
ipsis personis, hoc aut no reperit in his, qui clandestine contrahunt, nec in filijs
familias, qui ab eor. consensu parentum, si nullum aliud impedi. inter eos sit pe-
titi hoc, nulla (ing) qualitas est que illis inheret, ratione cui ecc. possit irritare, nec
est certum quod personarum ut in alijs impedim. sed omnes et filij familias et clandes-
tine contrahere volentes comprehenderent tali lege, quare uidebat illis Pres no in-
ferri ecc. posse in his, eo q. possit in alijs, imo quod absurdum uideret, penes hoc gradum
sint tot uel tot testes sit m. m. et sacra. si uero absurdum non sit
Sed tñ hec euasio (aut ego fallor) aut oio est fauida et nulla. Imprimis iam g. ee
sacra. non impedit in quo tñ illi Pres maximam vim faciebat, quare oio tollit illi
hoc refugium, ad rationem sacra. q. inter oes illas personas ante statuta ecc. erat
sacramentum m. m. et tñ iam non est, nullo g. modo, hoc quod est ee sacra. impedit
aut iuuat illos

Deinde si qualitas illa inherens est causa, quod ecc. potuerit alia impe. statuta
et no hoc g. nulla resp. et interea tñ legis nae, neq. ante chri. aduentum nec
post potuit nec p. irritare m. m. clandestina, aut filios familias inuitis parenti-
bus, quod est contra p. conclu. quam multi Pres, eor. qui negabant, conseruunt, saltem
facientes vim in ratione sacra. et consequenter nec possit resp. gravissimis penis prohi-
bere illam et m. m. cumque fiat iniuria et tollat libertas uolentibus contrahere
clandestine et filios familias dum prohibet resp. sub gravissimis penis inactionibus
cadentem inconstantem uirum, sicut irritando, quare si uir no p. neq. aliud
quod est exonerum, et contra comunissima praxim et perpetuum usum

Sed et de qualitate illa inherente in alijs impedim. quor. que et quom. reperitur
in cognatione. n. spiritali et leuati, que qualitas est nisi tñ fida, non uera et realis
lut

velut si quis nuptiis alium suo pare et alij, que qualitas est inter nutientem et nutritum, que sit realis. Deinde in imp. pu. honestatis ult. contracto per sponsalia defuturo inter personas que nec se viderunt, imo et dubant maximis locis spatij et diversis provinciis dum contracta fuerunt sponsalia per procuratores tm, que (ing) qualitas inest illis personis, quare altera defuncta, que manet cum nulla inter. 4. gradum consanguinitatis defuncte coniuncta contrahere pt? et in ecc. mu. mo illa irritant, sicut in impedi. criminis no apparet et que qualitas sit in illa persona, que comisit adultm et dedit fidem de contrahendo, vel machina est in morte coniugis, quare sit illegitima ad contrahendum, Quod si hic considerat aliqua qualitas, vitium. s. seu pecc. et in contrahentib) clandestine, et in filiis familias inuitis parentib) est qualitas eius modi, pecc. s. et inobediencia parenti et tot prohibitionum et inordinata affectio carnis seu auaritie, que magis exacerat ipsos contrahentes, / iustis potest ecc. ob illam irritare

Minus et valet, quod dicunt, in omnib) alijs impedim. tam irritandi precedere, ut vide re est in illis, hic aut non precedere, nam in m. in gradib) consanguinit. et affinit. prohibitis in impedim. criminis et alijs no irritant propter id tm quod precedit, sed precipue propter mala, que ex illis n. monijs sequentur, aut propter bona, que impediret, ut homicidia, et extensio amicitie, cum q. ista causa amplius rigeat in pro. no, ob hoc ecc. potest irritare, maius. in. n. mala ex hijs n. monijs clandestinis et filiis familias sequi pnt, quod constat ex innume ris, que sequuta sunt, et quotidie sequunt

Quam. p. quare ecc. no contenta prohibere m. in illis gradib) consanguinit. et affinit., pro cessit ut irritaret? ante no obsolam consanguinitatem aut affinitatem, tunc n. nunq. disp. saret in illis gradib), cum semper illa qualitas maneat. nec q. exat pecc. in illis contrahere ante. ecc. prohibitionem, no. n. exat, max. in. 3. 4. 5. 6 et 7. olim prohibitis, et in duob) illis alijs quib) affinit. ergo irritant, non contenta prohibere ob mala, que connotat ex illis n. monijs sequi, tollenda aut bona, que impediebant, promovenda. quare iterum se p. q. cum clandestine contrahere et inuitis parentib), semper fore sit pecc. et graue, et semi narium multoq. maloz, et impedimentum bonoz, et ecc. id optime agnoscat, multo fortius et tunc potest istice irrita facere, non contenta prohibere, cum prohibitiones et perz nec sufficiat nec possint

Preterea in alijs contractib), ut in testam. donationib), manumissionib), et reliquis orb) et per petuis, esto non precedat pecc. aut qualitas inherens, ob euitandum tm mala, ne s. sequat, respub. et principes consueuere irritare, nisi dicti contracti fiant cum actis solemnitatib) et conditionib), et a lege nre seu diuina habet respub. hanc potatem, circa oes (ing) alios an tracti, quid nro. circa n. monij contractum habeat ipsa et ecc. esto sit sacra. nunquid ee sacra. debet ee obstaculo, quo minus possit malis prouideri, ne eueniant? Minus et valet solutio, quam alij Pres dabant, seu disscimen dicentes, in scip. sacra reperiri fundamentum ad irritandum m. in gradib) consanguinit. et affinit. ut p. in leui. 18. et no

ita reparari ad vitandum clandestina et filios familias absq[ue] parentum
sensu, nam imprimis quod fundam. est prohibitio in. p. aut 2. gradu, quae habet
in leuitico, ut ead[em] prohiberet. 7. gradum consanguinitatis et affinitatis, et duo alia
affinitatum? deinde quoad alia impedim, ut criminis cognationis sp[irit]ualis et legi-
lis quoad fundam. habuit ecc[lesi]a. in sc[ri]pt[uris] sacra, aut ubi? et quoad filios familias,
pot[er]it reparari fundam. in sc[ri]pt[uris]. ut nequeant contrahere absq[ue] parentum consensu,
de bonis. n. et probis viris sunt multa exempla, q[ui] n[on] nisi ex bo. parentum
hab[er]ent, ut fecerit isaac iacob et alij, seu Esau inobediens parentib[us], et de
gine vi stuprata in leuitico scribit[ur], quod qui stuprauit eam teneat accipere in
s[er]u[itu]t[em] p[ro] voluerit, n[on] dixit, si uellat habere, et de Dina filia iacob quae
voluntas Brum et f[er]m ab Emre et siche[m]. / omissio nunc, nam in sc[ri]pt[uris] testatur
q[ui] hui[us] m[od]i. q[ui]s et multo t[em]p[or]e fuisse iuxta in ecc[lesi]a. multi et magni tenet
et iam citat[ur] est Textulian[us] qui hoc sentit[ur]

Quare Argu[m] habet et retinet suas vires q[ui] si ecc[lesi]a. potuit s[er]u[are] illa alia impe[dit]a. statuer[et]
re potuit et hoc. et bene magna ars et argu[m]. daret[ur] hereticis pro errore, quem
h[ab]ent ecc[lesi]a. non potuisse statuer[et] impe[dit]a. dixim[us] m[od]o. alia, si dem[um] illis, non posse
iuxta hui[us] clandestina et filios familias

Toto g[er]o. q[ui] errabant illi Pres[by]teri, qui dicebant, eos fauere hereticis, qui tenebant et
lebant ecc[lesi]a. iuxta hui[us] m[od]i. eo q[ui] ipsi dicant, ea s[er]u[are] iuxta nat[ur]a lege et diuina
imo aperte nos contradicim[us] ipsis, si quidem negant ecc[lesi]a. posse ea iuxta, nos aut
necum confitemur, q[ui] possit sed et facim[us] op[er]e, sicut et ecc[lesi]a. statuer[et] alia impe[dit]a. q[ui]
et ipsi negant ecc[lesi]a. posse statuer[et] aperte ipsis contradicim[us], q[ui] si canone[m] seu
thema eas damnaret, si qui e[ss]e fauent; illisq[ue] sunt, qui negat ecc[lesi]a. posse, nam h[ab]ent
heretici negant. quare utiq[ue] conueniunt, nos aut[em] qui aserim[us] posse, differim[us] ab
reticis

Præterea et pro conde est argu[m]. ex hoc q[ui] ecc[lesi]a. persuaam legem fecit ordinem sacra
impedire et dixim[us] m[od]o. id. n. ordo sacra n[on] h[ab]et exequi n[on], aut legem sacra
diuina, q[ui] et compatit[ur] secum m[od]o. et ecc[lesi]a. p[ot]est cum exite in sacra; et contrahat dig[ne]
sacra, in toto et solemn[iter] religionis (quod impedit et dixim[us] m[od]o.) Solemnitate
ab ecc[lesi]a. et approbatio religionis et in eo et f[er]m multos p[ot]est dispensare.

Dispaxitas et cult[us] ab ecc[lesi]a. h[ab]et ut sit impedi[m]us. dixim[us] nunc, lege. n. diuina seu nat[ur]a
non impedit, cum Paulus et consulat fidei retinere infidelem absq[ue] contumelia creat[ur]
ris cohabitare volentem, et posse ecc[lesi]a. et in illo impe[dit]o. dispensare, et iuxta causa
desse. dispensandi

Posset et ecc[lesi]a. statuer[et] de heresi, ut ead[em] impe[dit]o. dixim[us] q[ui] et idem periculum possit
timeri ab hereticis coniuge, q[ui] ab infideli

De conditione et ignobili, ut de fuitate statuit ecc[lesi]a, ut impediatur m[od]o. et dixim[us]
de imp[er]a, metu cadente inconstantem vixim[us]. et sicut h[ab]et sufficientem libertatem
contradum alium quolibet, et sic ad m[od]o. et, in voluit ecc[lesi]a. ut ead[em] impe[dit]o. dixim[us]

Ubi

ubi et non est qualitas inherens, et si metus ille dicat esse qualitas inherens, cecus
et amor infortunatus contraheantur, et filii familias hec erit qualitas inherens, ut hec
irritat eam. nullo modo. sicut et illa, que metu contraheuntur.

Præterea in etate contingit puerum, qui nondum attigit .14. annum, et puellam, que
non attigit .12. maiori pollevere rationis usu, iudicio et arbitrio illis, qui illam etate dati
sunt, et tunc eorum illorum nullo modo. seu contractus nullo esse iudicat, scias aliorum, quare be
re irritat illa nullo modo. que contra eorum legem contra sunt, nec et hic est imaginari quali
tatem inherentem

Probat. p. evidentissime nullam esse illorum Deum rationem, q. s. nullo modo. est sacra. atque
ideo non posse irritari. in sacra. penitus hoc idem aperit. inuenit, ut ex sola prohibi
tione eorum. irritum sit, dum subtrahit manum. s. penitentem, Papa. n. vel superior potest
prohibere infirmum parochum, ne bene absoluat sibi subditum, seu excommunicatione vel
suspensione vel alias subtrahendo illum subditum ab eius iurisdictione, tunc non et si
ille subditus confiteatur et parochus verè dicat verba et formam absolutionis, cum ante
tione et absoluendi, nihil omnino facit. eorum q. sacra. irritatum per eorum. et hoc passim et
quotidie fit. et hoc arguitur est omnino insolubile / quod si in hoc sacra. eorum. inuocet quidcumque
superius vel superior hoc potest, quod totum et magis est superius, multo magis eorum. poterit in
sacra. nullo modo. q. fundat in contractu maxime nature, quare eorum. plura omnino potest ex hoc sacra.
per exco. alia, similiter et resp. non prohibita ab eorum. ob contractum, in quo. naturam, quem
sacra. presupponit tanquam subiectum ipsius sacra.

P. multi doctores, inter quos et s. tho tenent iuxta mentem Dni Gregorij. c. peruenit
q. d. posse presbyteros ex commissione summi Pontificis, confirmare seu chrismate unguere par
vulos baptizatos, ita q. ex hoc verum sacra. confirmationis, et tunc contra Pontificis, comissionem,
et auferunt et alterius comissionem, si presbyteri attentent confirmare, nihil faciunt, sicut
ex Pontificis, comissionem possent conferre minores ordines, consecrare chrisma et oleum, ita
ut bene tali chrismate et oleo infirmorum possent confirmari pueri, et virgi infirmi. que
si faciant presbyteri absque summi Pontificis, comissionem, nulla erit talis consecratio chrismatis vel
olei, neque illis possent confici sacra.

Balsamum est nunc de necessitate sacra. confirmationis et matris. et tunc possent eorum. Præterea
ut non est de necessitate. multa q. potest eorum. circa illa sacra. que non ita sunt de necessitate salutis, que
non potest circa alia ut baptis. eucha. et penit. et multo plura ex quo. nullo modo. ob rationem iam dictam q.
sit contractus nature. Unde est tunc solum nullo modo. ante baptis. susceptum in baptis. incipiat esse sacra.
q. de nullo alio sacra. dici potest, qui non habet verum, estq. in nullo modo. si baptis. non oportet
denovo cum eadem contraheatur, ut sit sacra. sed eo ipso q. baptis. nullo modo. in eo incipit esse
sacra. et tunc est quis est ordinatus, confirmatus, unctus, vel absolutus, a peccatis. et postea reperiet
non baptis., illa omnia sacra. nulla fuerunt, et denovo debent et confirmari, ungi sigillo
tactu, et ordinari, ut habet in manu, de lexico non baptis. ita Tertulianus dicit in lib. de monogamia
nullo modo. infidelium sacra. incipit esse in baptis. in quo de conjunctionem precedentem signat. et

et ibidem q̄ m̄m̄o. ab ep̄is et presbyteris postulandum est. docet sac̄am eē m̄m̄o.
et innuit quod Guillelmus Parisien. et alij dixerunt, nō eē sac̄a. c̄ca eē b̄n̄d̄.
dionem. licet b̄n̄d̄. dum infideles vocati recipiunt illum, videat̄ sup̄plere b̄n̄d̄.
b̄n̄d̄itionis, cum dicat, incipere m̄m̄o. illis eē sac̄a. de iam t̄n̄ ch̄riani, inguit
q̄ postulent m̄m̄o. ab ep̄is et presbyteris, non vult q̄. Textus. aliquos clandestinos
contrahere nec filios absq̄ consensu parentum

Preterea oīs rōnes et cause, quę pro alijs imp̄t̄. Actuendis possunt concurrere
reperiūt̄ et d̄currunt in prop̄. vel et maiores, si. n. gradus consanguinit̄. et affi-
nitatis prohibiti fuerunt ad extendendas amicitias, quidn̄ ad conservandas et
evitandas inimicitias, et disensiones, l̄t̄. iocitabunt̄ clandestina et filios fam-
lias m̄m̄o. ex quib̄ c̄ct̄is et com̄is est ista mala sequi. et si obvertenda verba
dia aut viricidia fuerunt statuta imp̄t̄. oximij, homicidia et ex his m̄m̄o.
placima sequunt̄, in reliquis aut imp̄t̄. leuiora oīo mala, impediunt̄ illis, quę eē
clandestinis et filijs familias m̄m̄o. sequunt̄

et Preterea illud malum est oīo inevitabile alias, q̄ hoc rem. si iocitatione, exp̄. qui
contrahunt clandestine, deinde cum alijs infacie ec̄c. sunt / inḡ. huius in statu prop̄.
desperationis et absq̄ rem, imprimis. n. per nō p̄nt̄ contra istos, q̄ clandestinelle
que vere sunt matum. nequeunt probari, quare neq̄ ipsi puniri, nec deducere
in cognitionē. ec̄c. metu eorūdem penarū nisi secreto et infro interiori et via con-
fessionis sac̄at̄, ea vero quę infacie ec̄c. et p̄. sunt contracta, nō sunt m̄m̄o.
nec queunt dissolui, vti nec prima probari, nec partium confessio t̄n̄. si quis que
clandestine contraxerunt, esto ambo id confitent̄, satisfact̄, vti illa p̄. dissoluit̄
vt constat et est evidens, alij testes nō sunt, quib̄ probent̄ clandestina, m̄t̄ cum
ad dissolventa m̄m̄o. p̄. contracta, et amul̄is annis, vt sepe contingit, et multo
proccatis filijs, et sepe et sunt persone dignę et illustres, ita vt absq̄ graui sac̄.
dolo nequeant dissolui, m̄t̄ requirit̄ probatio, et testium fide dignorū, cum q̄. casus
sint frequentes, et vbiq̄ terrarū accidant, caudale nō et absurdum est dicere, Deum
qui vel pro sola vnica aīa filium suum morti tradidisset, non reliquisset p̄t̄em ipsi
ec̄c. tot aīas curandis, cum t̄n̄ non sit illum aliud remedium, nisi huius. m̄m̄o. nec
tare, aut det̄ illud aliud, quod n. solet dari, vt ille quisie clandestine p̄. contra
act, et postea infacie ec̄c. vel illa, accipiat fugam, ex t̄n̄eum valde et peroxum
est, et imp̄ole gr̄is ipsi ruxo, et penesemp̄a femine, que sitenet fugam alio, q̄
talij binat̄ ab ec̄c. et ab omnib̄, tanq̄ suspecta de adulterio potuit occidi, vel p̄
p̄t̄o teneri in vinculis, et sic effectu absq̄ rem, nisi hoc adhibeat̄, cum t̄n̄ in lege
suam. nō cadat perplexitas, et vere hoc arḡ. caret intotum solutione, nisi eadem que
vera est, et concl̄ concedat̄ inḡue, ec̄c. am̄. posse, et expedire, ut fiat et ita ea debent
facere q̄. si iocitent̄, hoc. n. petit nedum, sed et iuret mundus, nationes oīs, Principes et
ocatores,

Oratores, prelati et parochi, qui eorum mala, expectant, tamen negant innoxij, innox
facti, et qui residentiam forte vix alimine (quod aiunt) salutaverunt, vix. n. aliud de
illis credi potest, nisi animos crudeliter occisores iudicent

221
752

Denique aut ius naturae seu divinum concedit tamen aut permittit clandestine contrahere, et
filiis familias absque consensu parentum, ita quod concedit, aut permittit illa esse in matrimonium et tunc
contra huiusmodi permissionem, aut concessionem ius inferre, ut huiusmodi potest, ut superius patuit mul-
tis et. aut idem ius naturae seu divina praecipit, et iubet ista matrimonium fieri, quod tamen est ab-
surdum, nam et prohibet, et tamen si quis diceret quod praecipit, quomodo est. prohibet eadem fie-
ri et perpetuo prohibuit graviter. Et peris, et nudum est. sed et principes seculares, con-
tra quas agere nemo unquam dubitavit, fore peccatum / iam ergo. contradicerent sibi non lex naturae
seu divina et humana, quod dicitur humana non est lex, sed iniquitas. hoc ergo demum
restat, aut lex naturae seu divina prohibeat, sicut vere prohibet, homines sic contra-
here. quare est. non posset nec respici. aliqua praecipere hominibus ut contrahant plan-
destine, et filijs (tamen absque consensu parentum, nisi tamen est lege naturae aut divina prohi-
bitum, sed tamen permissum aut concessum, posset est. illud praecipere, quomodo nil ab-
surdum et falsum. relinquit ergo, inquit) hoc esse indubitatum, quod lex naturae seu divina pro-
hibet huiusmodi matrimonium. ut communissime et fore semper peccatum. quod si prohibet, quomodo iterum pro-
hibet est. aut respici. illa iuritate? nonne hoc est velut monstrum, quod prohibeat perpetuo
illa, et non sinat eadem iuritate? ubi aliud ut simile, dabitur, quod si non prohibet, est si
iuritate eadem matrimonium. non facit contra legem naturae aut divinam, quare neque contra verbum
Dei, quod si non contra Dei verbum facit. potest ergo, quae est nostra conclusio.

Et licet ut superius diximus, veritas haec cum sit naturae aut ad philosophiam naturalem pertinere, et ita
rationibus et experientijs seu exemplis magis probanda veniat, quam auctoritate, tamen quia multis non satis
fit solis rationibus et adeo fortibus, ut pro ea adductae sunt, auctoritates et doctores eam
confirmabimus, est. n. qui alicui nominis sunt, aut a se vident aut insuis didici praesupponit
id fieri posse per est. et tamen quaerunt demodo, paucis non magni nominis demptis, Deir-
de qui tenet tunc. ebaribis matrimonium. sine consensu parentum a filijs contractum fuisse nullum,
non dubitaret est. id posse facere, imo nec possent negare, cum a factis est. ad posse sit
firmum. inter quos est gloria. in. c. videtur, qui matrimonium. accusare sunt. Tenet idem
concl. colonien, quod h2. in. 3. bol. concl. et optat decretalem illam
Euaxibi. 30. q. 8. ab iter. renouari. idem est concl. Mogunti. et quod maius est, Tenet concl. Ru-
dent. quando multo maior pars suum petit, et fere omnes, demptis paucis tenent est. posse. Tenet
Aloysius Lypomany Lib. suo contra hereses. Tenet Casanoy in Catalogo gloriae mundi. 12. parte
considera. 36. ubi adducit multos alios, Tenet et Christophorus Corsiney Lib. 1. de re pontificia
et licet multi et doctores teneant, tunc euaxibi non fuisse nullum, nullus tamen dicit, non potuisse
anullari ab ecclesia

Propositus post longam disputationem in. c. ad dissolvendum de sponsa. Impub. dicit est. n. capi-
nitione contra gloriam et abbatem cum Hostien. quod si Papa interdicit, ne contradicat matrimonium. cum

Cum clausula decreti irritantis, et si imp^m no sit perpetuu, mem^m et nullum
si postea fiat, Papa g^o. et ecc^o. p^t annullare

felix c. 1. num. 13. de sponsalib. tractans an valeat statum laicor, ut filia no
contrahat nisi consensu Dei, tandem dicit q^d valebit, q^d no nocet contra substa
tiam m^oimonij, sino annullat illud, q^d inquit no p^t facere nisi Papa. ecc^o g^o
papa p^t condere statutum annullans mem^m filij contractum sine consensu patris
ergo p^t.

Prepositus in Dubi. de clandest. desponsa. in responsione ad. / 3^m. ibi no obstant
arg^o cum super argumetaret cum canon possit invalidare mem^m. contrahenda, que
non invalidabit in clandestinis? Respondit, q^d illud procedit q^d Papa vult annu
re, vel perpetuo prohibere. at hic solum prohibitio venit ob honestatem, sentit
Papa noluisse prohibere in clandestinis annullando, quare conadit potatem Papae et
ecc^o. et solum defuisse voluntatem.

Cors et scia est in. c. 1. desponsalib. dum dicit, non valere statutum laicor^o in
contractum m^oimonij vel personas, et ita non valere statutum legum civilium prohiben
tium m^oimonij inter tutore et pupilla, rationem provincie et provincialiam, no reddunt
aliam rationem cui no valeat, nisi q^d ma no est deforo seculari, sed ecc^o. ita abbas
in. c. 1. num. 7. desponsalib^o quem sequunt^r omnes alij. si q^d rogarent an hoc possit
ecc^o. profecto non negarent.

Abbas cum col in. c. super eo de cognatione spiritali, et inc. q^d dilectio de consang. et af
ni. sentit, posse valere consuetudine, si approbata sit a Rom. Pont. imo solam
suetudine inducentem novum imp^m diximus mem^m. rone scandali, atq^d scan
lum in clandestinis et alia mala, no dubitat. s. tho. in. q. d. 28. q. 1. ar.
nec cogita. tom. 1. tracta. 13. de usu m^oimonij. q. 2. qui dicit magis esse ad
plenum malitie, q^d contracta in. q. gradu consanguinit. seclusa prohibitione
Antonij. 3. p. sume. c. 16. de voto simplici, in principio dicit, q^d si alij fiat pro
bitio decernens irritum et inane in his imp^m s. clandestini et alijs, que solum impe
diunt, q^d mem^m. tale si subsequeret, est nullum et ibi refert Paludanum id testat^r
Tenet exprese silvester verbo mem^m. 7. in principio versu. tertium, dicens id solum
habere locum in Papa, et si imp^m no sit perpetuu, g^o idem exit in ecc^o. quoad clau
destina, licet no sit imp^m perpetuu. Tenet et Dmas de voto. in. q. d. 28. q. 1. ar.
2. et neminem de hoc dubitasse, dicit

Tenet et Amb. cothexin^o, in tracta. de clandest.

¶ Petrus asoto in suo lib. de offi. sacerdotum, et deniq^d ocs pauci (ut dixi) denegat
his multo inferioris nominis. nec est aliquid in similib^o verb^o, q^d possit ecc^o. prohibere,
quod nequeat irritare

Aligui et ex Trib^o, qui id negabant absolute posse fieri ab ecc^o. per statutum aut
tum. concedebant t^o posse irritari, aligui contractum m^oimonij annullare. ex quo

sepe iam ecc^{am} desepisse, quare subsistat ea, oia et potest clandestina annullare, sicut
diquot, et et filios familias sine consensu parentum

222
157

Leo Papa, et h². 27. q. 2. ait cum societas nuptiarum ita a principio sit instituta, ut propter
comisionem secum non habeant in se nuptie coniunctionis dies et ecc^{am}. sacra^m, non dubium est illa
mulierem non pertinere ad m^um^o. cum qua doct^r non fuisse nuptiale ministerium. hec ille
et in clandestinis et filios familias inuitis parentibus liquet non inter adere nuptiale ministerium
idem Leo Papa 30. q. 8. qualis debeat uxor esse, que habenda est secundum legem, uirgo casta, et
desponsata in uirginitate, et dotata legitime et a parentibus tradita sponso, et a parentibus
accipienda et ita secundum legem et euang^l. publicis nuptiis in coniugium liquet sumenda
et omnibus diebus vite sue, nisi ex consensu et causa vacandi deo nunquam propter hominem
est separanda, et si firmata fuerit, dimittenda, sed illa uiuente, altera non ducenda,
quod adulterij regnum Dei non possidabunt, et penam illis per seip^s. recipienda

item ex concil. lateranen. c. 6. / 30. q. 8. nullum sine dote fiat coniugium, iuxta possibi-
litatem fiat dos, nec sine publicis nuptiis quisquam nubere, uel uxorem ducere presumat,
ubi Gratianus dicit, his omnibus auctoritatibus occulte nuptie prohibentur, atque ideo cum contra
aucto^res fuerint nuptie, pro infectis haberi debent.

Pelagius scribens defensorem potentis. 32. q. 3. (Primum puellae inquit) ecc^{am}. uirum famulum, cui
uero ei liberos ortum constat esse natalibus, et ideo cui magis electione de coniunctione nuptiarum
potius eius, cuius nullo modo liberum sit esse arbitrium, de uxore attendi: et Gratianus ibi.
quod ergo electione, cui huic ista nupsisse probatur, hanc constat legitime sibi copulatam. hec Gra-
tianus. quaresentis absque licentia et uoluntate parentum non esse m^um^o.

Sed et Enaxius sepe allegatur in hac materia, in epistola ad episcopos Africae, que h². 1. to. concil. fo. 66.
et 30. q. 8. aliter, et decreto Ibonis lib. 6. dicitur, aliter legitimum non sit coniugium nisi
ab his, qui super ipsam feminam donationem herede uidentur, et agribus custodit uxor petat, et pa-
rentibus et propinquis sponsetur, et legibus dotetur, et suo tempore sacerdoti, ut mos est cum
prebendis, et oblationibus a sacerdote benedicatur, et a parentibus ut consuetudo docet, custo-
dita et consociata a proximis congruo tempore petita, a legibus dotetur, aut solemniter accipiat
et uiduo uel uidua orationibus vacent et custodiam custodiant. item ita peracta legitima sci-
tote esse conubia, atque uero presumpta, non coniugia, sed adulteria uel contubernia, uel tur-
pia aut fornicationes, potest esse legitima coniugia esse, non dubitat, nisi uoluntas propria suffi-
cauerit, et tota succurrerint legitima,

Ubidem 30. q. 8. c. nullus fidelis ex decreto Formis de Papa. c. 6. et c. notantes ex Nicolao
ad consulta Bulgary. isthuc non oia, et multa alia similia bene pensata, aut probant tempore
illo m^um^o. clandestina et filios familias absque licentia parentum nulla esse, aut certe ita prohi-
bita stricte, ut pronullis tunc haberentur, aut pro minimis probant ecc^{am} posse annullare
Clemens. iij. scribens florentino Episcopo. c. 6. qui m^um^o. accusare potest, inquit. Parentes, fratres
et cognati utriusque sexus interfectione suorum ad m^um^o. coniugendum uel diximendum ad-
mittant, quod tan antiqua consuetudine scriptis legibus approbat. ideo non magis, parentes etsi defuerint

parentes

Nullus fidelis cuiusvis
conditionis sit acrite
nuptias faciat, sed bene
dictione cogita ad aces
dote pu. nubat in Dno

parentes, Proximos ad nutum, qm unusquisq suam genealogiam curat, et
chartis, tum et executione maioru scire laborat, qui n. meli recipi debent,
illi qui meli sciunt, et quoz est intere, ita ut sino interfuerint, et consue
no adhibuerint, fm leges nullum fiat mmo?

4^a Concl.

Sit. 4. concl. id est expedire, quod. f. huim. mmo. nulla reddant. hanc et
bant oia superi dicta, quib probatum est, ecc. am. hanc hanc potatem, scilicet
talis potas nisi qngs liceret, et expediret illi vsus et exectio. De aut et
hil faciunt frustra. quare sicut valet axo. et expedire qngs, q. iam est talis
testas inec. (alias n. no sufficienter est promissum) ita valet, et potas iam
q. et qngs et expedire illa vti, ex illo dogmate certo et catho. quod De negat
fuit in nec. neg abundat in superfluis, et fere eadem sentia est. B. Anselmi unde
epu bebbi, aut hb. aut De homo, q minimum inconueniens indeo est imple, et
minima congruentia in eadem inducit nec. nec. n. De facit omnia, et prouidet
optimo m. quod sidata est hec potas ecc. certe in bonum aiaz et ad euertanda
la concessa est, quare qngs mala illa vitanda, et bona promouenda et occurre
re. pole q. est, expedire qngs vti hac potate. sicut et potas ad alia vti
diximtia statuenda data est et ecc. ob mala et euertanda et bona promouenda
et pnt occurrere, sicut ressepe occurrunt, et no minora sed maiora in proposito
q. modo vti dubitari et hec. 4. concl. imo et aliqui et Bis repantes p. in palam
dem. 2. ecc. posse, hanc no negabant, certe no intelligentes de quib affirmant aut
negant, aut quid dicerent, cum sibi ipsis in hoc repugnarent.

5^a Concl.

Iam nunc et hoc tpe expedire ecc. am. et sdam synodum generalem eam reparat
tem hac vti potate, q. f. annulet, et reuicta reddat huim. mmo. hec concl.
ex illis, que dnt continere. q. facta no iury, in quo si exaret, quod no eueniet no
difficile posset ex ea reparari, sino (ing) bre suaderet huim. mmo. q. am.
llatio, posset tunc Papa abrogare decretum, quare no est magnum periculum
si nullum eet, hoc fieri. sed tn si predicta iam condes sunt beba, no vde
de hac possit dubitari, si ing ecc. et, et qngs et expedire, ut faciat, quod
expediat iam, qm tot mala passim et vbiq sequunt ex eim mmo. q. am.
que ex illis sequerent, que alias ex prohibitis per ecc. am. sequerent, p. q. am.
hibita et annullata, et nusq toties et tanta inobedientia clandestine contrada
sicut hodie fit. finis omni mmo. q. am. et bona oia eiusdem aut impediunt, aut ma
recipiunt detrimentum, proles n. est illegitima, fides deest, sacra profanat, sacrilegi
lites disensiones, inimicitie max. inter nobiles et familias, homicidia sepe sequunt
et, infelices obitus multoz p. am. ex nimio dolore mmo. q. am. que a filijs, ipsi
tis fiunt, adulteria plurima, quib vix et alias prouideri, infelicissimos exitus
nissime hent eiusmodi mmo. et inter coniuges maxima odia, peiuria testum, q. am.

que mala

que mala nō sequuntur et quotidie plura, ut crescit indies concupiscentia, cupiditas, 229
inobedientia hominum, bene nullus nō videt, nō expedire, maxē cum aliquibus et precipuis 159
horū malorū nullo alio modo possit mederi q̄ huiusmōdī mōmōriū annullatione.

Expedi et eo quod cum res sit grauis, ardua, et magna exiens consultatione, tanta de
nig, ut vel obeam tñ gnale concilium merito eēt congregandum, adest iam frequenti.
et max. autho. numero Brūm vniuersitate nationū, reuditione, grauitate, ad sunt
et ultra Brā plures viri docti, ut oī nūq̄ alia potuerit res hęc digni, accurateq̄
trahari, et definiri, tñ abest ut debeat differri, eēt. n. hoc perpetuo excludi, cum
omnia que desiderari p̄t habeam. accedit et et consensus ac sentia summi Pont. ad
quem nō nulli p̄s negm hoc remitti petebant. multisq̄ et cardinalium aliq̄ q̄ doctissi.
mōs viri, qui Romę dieb̄ his inuocau. inquisitionis tribunali, S. D. N. Pio.
iii. presente conuenere, qui oēs, nemine dempto suum addere calculum aserentes,
et ecc. posse et expedire nunc. quid ultra expectabim̄ aut petem̄? q̄ maior exit au.
toritas? imo q̄ tanta? q̄ maior eruditio, pluresq̄ eruditi? imo q̄ tanta, totq̄ q̄
potuit contrahiti, vel audebit, ubi hęc oīa concurrunt?

Et licet dictę conclusões et veritates adeo sint fortiter aperte q̄ probate, ut liquido any
tet, nihil posse contra eas, easq̄ rōnes adferri, q̄ vel minimum signat dubium, aut pa
riat difficultatem. q̄ tñ Brā illi, qui aut nō percipiebant eorū pondus, aut mordic
resistere proposuerant, recedere viderent, et asuis cadere opinionib̄ multa in contrariū
re certe pauca et futile, adducebant, ut euidenti, si tñ fieri p̄t, dictę veritates mani
festent, eorū arḡ. libet adducere, easq̄ apertissime diluere, ut omnib̄ visis certē conset
veritas, appareatq̄

Im̄ q̄ et fortissimum suo iudicio, arḡ. fuit hoc. huiusmōdī mōmō. semper fuerunt, et
perpetuo contra illa anolamatum inecō., eadem damna, que nunc pretextib̄ p̄tib̄ se
quebant, mentio habita fuit in concilijs p̄teritis, saltem et max. in hoc sub Paulo iij.
de illis annullandis, tñ nūq̄ factum est, neq̄ ausa est ecc. id facere, sumus q̄. nos teme
rarij vel audaces et supra senes et Brā nōs volum̄ intelligere, et plus illis sapere, qua
re inquirunt Brā non fecerunt, certe, aut q̄ non exant certi ecc. id posse, aut esto posset
dubitarent expediret ne.

Pro huius aliorūq̄ solutione id imprimis notandum, quod est max. arḡ. pro conclusionib̄ asertis
et hoc arḡ. et oīa alia, que Brā illi adduxerunt eque et pari passu currunt, probantq̄
contra oīa alia imp̄. que ecc. statuit, ut diuincerent mōmō, ecc. s. nō potuisse illa statueri
et ita exase, videns q̄ est, ea oīa nihil probare, et bene ita est, omnia eē sophistica, q̄
falsum concludunt. Nec est dubium cum vel ecc. possit vel nō pot, huius (ingr̄) alterum est ve
rum et nec. alterum uero falsum et impole, quare vel omnia arḡ. que adducim̄ sunt so
phistica, vel omnia que in contrariū adducunt. et veritates iste scibiles sunt, sciri q̄ p̄t nō
ut quadratura circuli, que esto sit sciibilis, ei tñ veritas ac scientia nedum est inuenta, nec p̄t

forte inueniri, ita ut sit scita et evidens. sed in presenti neg. sum? in
aut pratica veritate, que nesciam debet, pot. q. sciri, verum necesse est, eam sciri
cognosci, cum inq. dirigat in proximam expectantem ad regimē politicum et eccl.
bernationē, ut oīo sit exoneum aserere, eam nō posse sciri. q. si pt. debet
ubi nam et q. si, sicut in concilio gērali tali tartog. quale q. sum? habemus.
Hoc iam pro solutione omnium arg. premissi documentis illud huic adiungam
imprimis si hoc arg. concluderet nihil de nouo in hoc sacro concilio statui debet
q. debet sicut prius in alijs definitum statutum q. est, imo et de quolibet alio
lio idem sequeret, de Pontifice et quocumq. imperatore, rege, repub. de cuiusq.
gum, dieti q. (ing.?), nihil de nouo statuerent deberent, que nō prius decreta fu-
sem, audaces alias et temerarij futuri satisfiant, quo nihil absurdi et ridi-
lum magis, nō debuit q. fabian. 3^m. et 4^m. gradum ansano et affn. adde-
q. sui predecessores nō fecerant, nec debuit nulli) tres alios gradus superaddere
et duo alia gēna affn. q. nūq. factum id fuerat nec inno anti). 3^m. debuit
tres illos gradus et duo gēna abrogare sub pena audacit. et temeritat. nō
Theodatus Pont. et alij postea impē. cognationis spūalis et legalis, cum inq. et
pū. honestatis iuris. demum nulli Pont. nullaq. concilia debuerunt aliquid
constituere, quare omnes exarunt, nec posset nunc eccl. aut sēta synodus tollere
4^m. gradum affn. et ansano aut ei) dispensatione ordinarijs committere, q. mai-
res nō fecerunt, et tū propē est factum, et multo plures Bp. unū vel aliud voluerunt
et petierunt nec posset et eccl. aut eadem synodus tollere aliquos gradus cog-
nitionis spūalis, et impē. illa, que veniunt ex copula fornicaria et nō nullos gradus
circa impē. pū. honestatis iuris, et tū sēta synodus fecit hec. erravit q. in-
ta hinc pūm sentiam, si suum arg. valet. Ecce quo ducimur arg. contra ven-
tatem apertam adducit. quare respondet, quod eccl. (ut dictum est) semper prohibuit
huius mō. et q. ann. et q. annullauit, ut nō obscurē ostendunt decretales supra
adducit, et doctores catholici superius allegati, sed etsi illis nō credunt, hoc facit
eccl. nunc, qd in alijs impē. statuendis fecit, prius. n. et nō paruo tēpore prohibuit
annullaret, et demum cum videret prohibitiones non sufficere, processit ultra, et
nullauit quod in sacris existeret nō contrahebat magno tēpore fuit prohibitum, q. n.
dum exat iuratum, sed contrahebat suspendebat sacra off. et manebant cum
venerib). De venerib) idem nō. n. exant a principio in eccl. religionis hē in iustit. et
approbate, quare pū. vota fuerunt simplicia q. solemnia. Ecclesia itaq. indies
cit in cognitione ex doctrina et experientia, et addit multa, et definit, tan quoad do-
ta, q. quo ad mores reformationem, ut sēta hec synodus in utroq. multa definiuit
statuit, nūq. antea decreta. Sic sps sēta docet eccl. om. veritatem suis locis et tē-
b), pro ut ipsi expedit scire, nam omnia simul, sed ordinate et q. nec est, et dicitur

ad finem

et docabit ad finem usque mundi, nunc et his temporibus plura mala maiora et frequentiora sequuntur ex his membris, et praevisis temporibus, et quae habebimus aliud generale concilium, quo haec et similia possint definiri. 224 160

Aliud est argumentum ex quo, quod hac annullatione multa iuxta tolluntur, ut titulus declaratur ex iuribus et statutis humanis, et quae remanent servaretur, aliquid enim ultra alia congregatur concilium generale, nisi ad diminuendum infinitum prope numerum constitutionum humanarum? nonne et dum ecclesia statuit alia imperata, cassabant leges aliquae humanae et decreta, quot cessarunt. c. illo non debet de consanguinitate et affinitate, et dum nunc sancta synodus tollit gradus aliquos in cognatione spirituali, et in impedimento puritatis honestatis iustitiae et inaffinitate, quae provenit ex copula fornicaria, in his (in quibus) omnibus non tollit iuxta humana multa. Leges humanae non debent esse perpetuae, sed temporales, sed tamen naturales et divine, quae enim repugnant has esse temporales seu particulares, sicut illae et perpetuae et universales, mutandae ergo sunt iuxta qualitatem et tempora et loca.

Aliud fuit argumentum quod asserunt hoc esse dogma. An. scilicet ecclesia possit vel non, quare non est definiendum et cum sententia maioris partis Patrum, quoniam multi contradicunt, definitio enim dogmatum fidei non debet fieri nisi ex magna concordia Patrum, nullis scilicet aut paucis repugnantibus, curaque hic tot Patres contradicant. scilicet 57. et si maior pars consentiat non convenit dogma hoc definiri.

Hinc autem quidam Patres respondebant, hoc non esse dogma potest enim ecclesia vel summi Pontificis hoc decretum abrogare quoniam videtur expedire, quare ratione dicti Patres, credebant sufficienter responderi argumentum. haec tamen responsio meo iudicio non omnino satisfacit argumentum. nec video qualiter non sit dogma, ecclesia potest vel non potest, quae auctoritas pariter definiret, est enim veritas necessaria, illa, in quibus pars, quae vera est, si enim ecclesia potest, nec est haec, ecclesia potest, quod si non potest est impossibile, est enim modalis divina, quae dum pura est, nunquam est contingens, atque ideo aliter respondeo argumentum cum hac distinctione. Aliud est definire hanc propositionem, quod ecclesia possit iuritate et merito. tamen tangit de fide, et ita catholica, ut opposita contra fidem sit et haeretica, et sub anathemate damnare oppositum assereret, aliud est contra huiusmodi damnationem, et absque anathemate annullare dicta merito. Primum sancta synodus non facit, sed tamen. 2. quod fieri potest absque expressa damnatione sub anathemate, et hoc argumentum. (ut praedictum est in solutione primi) episcopi et pari passu et auxit in omnibus aliis imperatis, quae ecclesia possunt, an enim ecclesia possit prohibere et annullare merito. ratione consanguinitatis et affinitatis in gradibus ultra primum, ratione cognationis spiritualis, scilicet galis, ratione criminis puritatis honestatis iustitiae, ratione sacri ordinis, in his in quibus et omnibus aliis statuentibus aut derogandis, non dubium quin sit dogma, et ita in quolibet imperato tollendo et includit dogma, nec ideo exunt tot dogmata, quot prohibitiones, derogationes, annullationes et constitutiones ecclesia potest facere, sed tamen est unum dogma respectu sui, cum alias enim infinita essent dogmata, quia tot sunt quae ecclesia potest statuisse aut destituere quare

quae sicut in alijs omnib; imp^{ty}. non prius eccl^a. definiunt, se posse, ita q; de hoc facere
articulam, sed facto ipso ostendit se posse, ita et nunc circa definitionem p^{te} hoc
decretum facere, ponens in praxi hanc sentiam. q. f. possit extra (in q;) condemnatio
nem expressam et formalem opposit^e esto sit quedam virtualis definitio, sicut q; sta
tuit alias leges et constitutiones in qualibet. n. tali includit implicite hęc
f. q; p^{te} statueret illud, et sic definit in actu exercito (ut dicunt dialecti) non in actu
signato. quod amplius eccl^a. declarat, dispensavit eccl^a. q; in immo. r. b. t. n. v.
voto solenni, in p^{te}. gradu consano: circa tñ damnationem eor. qui tenent eam nō
posse, inter quos est. s. tho. quoad duo p^{te}. sequuta. n. est eccl^a. in hac praxi opposit^e
tertiam circa damnatione (in q;) altor. simile et habens ex concilio v. i. n. s.
clement. de sumā Trinit, et fide cath. que incipit, fidei catho. p^{te}. baptisma, ubi con
ciliū opinionem illam, q; in bay^{no} virtutis et infirmitatis grā parulis infundat
tang^{te} probabiliorē recipit, nec tñ damnat opp^{te} sentiam. et sic nullus manet socie
tus in ax^{te}. Deinde esto vere et formaliter definit tang^{te} dogma, q; ad hoc
p^{te} eccl^a. possit, scilicet synodus bñefaxet, q; omnes theologo (ut dictum est) conue
niant in hac sentia, demptis duob; inter Bras et pauci negant hoc, sed q; ad
ad illud, an expediat an non (quod nō est dogma, sed res facti), plures literarū
expedire tñ sufficit maior pars, q; nō est (ut dixi) dogma. et q; eccl^a. visum fu
rit, p^{te} (ut dictum est) abbreviare decretum, est q; hoc arg^m. sicut et alia. n. nulli
Alio arg^m. querebant quom^o et q; annullat tale mēm^o. cum concurrant illic cā q;
sunt de sentia mēm^oij et sacra. contra que nō p^{te} eccl^a. facere
Statim videt hoc arg^m. in omnib; alijs imp^{ty}. curere, ubi ante eccl^a. annullatione
que de sentia et substantia mēm^oij et sacra. erant, concurrant, in sacra. et p^{te}
et alijs (ut supra dictum est) nec est hic locus alicui annullationi, est. n. eccl^a. aut resp^{te}
impedita in his, et sequit, ut cā vniuersalis cum particulari, ut De/ cum igne, et q;
libet causa creata, et sicut De/ q; prohibet aliquid, tñ concurrat cum causa cre
ta, cui prohibitum erat ad opp^{te}. effectum, q; vero nō cōcurrat, velut cum igne in
mino triumphator, cum sole dum statit ad Gabaon, cum Balam propheta, dum
nitebat^e maledicere israelitis. in his (in q;) casib; et multis alijs miraculis, que
fiabant in martir^o passionib;, De/ nō cōcurrat ad effect^o, quos cause ille secund^o
suapte nā poterant producere, sed pot^o opposit^e effect^o efficiebat, et in camino
res refrigerabat, sol stabat, nec mouebat^e, Balam bñedicebat. eo (in q;)
do eccl^a. seu resp^{te}. in cōtra d^o et multis adionib; se hēt, ut q; prohibeat tñ
et tñ cōcurrat ad actum prohibitum q; nō annullat, q; vero et prohibet tñ
llet, et tunc nō cōcurrat, sine concursu aut cā vniuersalis, et pre ordinat^e inf^o
et sub ordinata nō agit, velut sine sole et ei; concursu hęc inferiora nō g^o
rent, et sicut statuit De/ cā creator vniuersales et pre ordinatas agrib; in
adionib; inferiores dependere, ita et dedit resp^{te}. eccl^a. hanc pot^otem, cum nō
distant individua et particulara. supposita, ut hęc sine ill^o cōcursu nihil agant
in his

in his actionibus moralibus, que spectant ad bonum reipub. et sicut ille ordo ^{causae} naturalium
est necesse in universo, ita et iste in moralibus causis et ingratitibus et ut per omnia et in omnibus
et mores sint similes et conformes nature et gratuita et moralibus seu naturalibus, et ipsa suavitatis
hec rei dispositio in toto universo, et in toto politico, sicut et in toto seu corpore nature, nec
manus nec alia pars hominis potest aut moveri, aut aliquid agere sine hominis con-
sensu et amore.

Aliud arguitur quod filii familias quibus nequeunt continere, sed brunt, et parentes sunt
duri, nolentes eos nuptiis tradere. Quod crudeliter est in tali casu eos non posse contra heres
quere neguit statui, qui. n. non potest continere, inquit Aplus rubat, quod contra Aplus doctrina
aut huiusmodi statutum annullans talia munus.

Ad hoc imprimis dicitur, quod sancta synodus neque vult neque intendit in universum annulla-
re munus. filiorum absque consensu parentum, sed in filiis neque ad .20. annos, aut .18. annum
infantis usque ad .16. vel .17. ad quam etatem non durum est filiis expectare parentum con-
sensum, neque in illa brunt, aut est valde difficile continere.

Deinde et sancta synodus providet illis casibus, esto rari sint, ut .i. recurrant ad spirituales
i. ad episcopos, confessores seu parochos, quasi opportuerit referant ad episcopum, cui est provide-
re in similibus filiis spiritualibus. deinde et nulla lex potest statui, que omnia evitet mala, et cau-
reat singularis et omnibus incommodis, satis est quod plura tollat, esto non omnia et singula.

Aliud erat arguitur quod quibus licet, convenit et est necesse clandestine contrahere, et filios sine
consensu parentum, ad mala et scandala vitanda. fatemur sed et quibus est necesse ad
scandala et mala vitanda contra heres ingratibus consanguineis et affinit. prohibitis, et ubi sunt
alia impedita a iure positivo, quod ecclesia male fecit illa statuendo. est et quibus necesse aut expediens
plura heres beneficia, appetere dignitates et procurare, quod male prohibuit, licet quibus occi-
dere, quod non sit preceptum. non occides. iam et sancta synodus providet illis casibus, ut delicta
episcopum seu parochi possint pretermitti solemnitates. hec ergo arguitur. Si concludant, nulle huma-
ne leges poterunt statui, cum. n. humana sint decreta, de rebus vel actionibus non intrinseca
et necesse et semper bonis aut malis, necesse est in omni materia illarum deesse quibus parva
bibi occurrere casum, in quo nedum licet, sed et expediat, imo necesse sit, agere
contra cartam et litteram legis: huius rei socius epichemia seu egritas, que est naturalis non
aut legis lateris intentio debet esse conformis in omnibus, nec leges humane communitate obli-
gant deesse, ubi natura vel divina non militat, non obstante morte aut eius magno periculo.

Est et aliud arguitur quod ex hac munitionis annulatione, sequentur tot mala aut plura, quod
iam sequentur ex clandestinis quibus contemnetur, nec rationes obadiant omnes illi, et precipue se-
quetur hoc damnum, quod si quis post hoc decretum clandestine duxerit puellam, vel filium fami-
liarum sine consensu patrum, et deciperent illas ac stupravit, postea vero contrahant puellam et
ex consensu parentum cum aliis, priores ille manebunt decipite, et cum suo damno abrogentur,
quod nequeunt illas ducere, cum iam duxerint alias, vel et si non duxerint alias, cum sciant
prima illa non esse matrem. non eas ducunt sed alias, et tunc si prima illa fuissent matrem
metu inferni et quod nequeunt absoluere citra hoc, sumet illas priores.

Dico ut iam dictum est, nullis legibus posse oia mala et incommoda evitari, sed necesse
est semper aliqua evenire, sed intentio legislatoris est, ut pauciora etravulene
niant, et nequam qd plura mala sequantur ex hac munitione annullatione, signi
dem probatum est qd ecc. potest ea annullare, et quod potest expedire qd qd sexu
ut plura evitentur mala, et pauciora eveniant, et Pres iudicant nunc curaverunt, qd
qd expedit. atqz ideo no est hoc decretum divinum seu nale, sed humanum, qd semper
poterit, si expedierit abrogari, puellego cognito no ee illa munim. sibi post hac
bunt et iuvenes, sicut sic deperint, et tenent eas duaxe sicut, aut eas dotare, ne
citra hoc sint absolui, nec metu huius, qd no obediunt decreto (omittendum est, ea n. ra
tione nulla eet lex statuenda, nec nalis nec divina et, qd contra eos sepius im
agit, et ab innumeris hominibus contemunt, sed de hac lege melius sperandum, qd
pres familias et nationes et principum oratores, piodi confessor, et prelati magis
expecti potunt eam imo urgent, no qd adeo timendum, illam ita ee contemnenda
et hac voce scti synodus timeat illam statuere.

Proterea erat aliud argum qd inter infideles degunt multi fideles apud quos no sunt
sacerdotes, qui benedicant nubentes, idem posset accidere inter his hereticos, posset
n. desse sacerdotes, no posset qd catholici contra heret.

Hoc argum impium et retrahet, qd posset et contingere alicubi inter infideles
no ee nisi fideles inter quos eet aliquid ex impie. positio per eam. et consag. et affi
conationis spiritalis vel alijs. hoc qd argo. neg illa impie. fuissent statuenda, qd
q. tales fideles ignorant statutum, no obligat eo neqz tenent. qd si sciunt, nec pot
illud servare, et no obligant, impia. n. ita excusat et ignorantia. / sed qd
dicimus de alijs sacra. penit. s. eucharistie, que et magis necesse sunt singulis,
q. munim. et plures sumi debent ex precepto chri et ecc. cum tñ munim. necesse
necesse. singulis, et semel tñ in vita contrahat, aut raro? si qd no tollit quom
n. ecc. precipiat omnibus fidelibus semel quotannis confiteri et sumere eucharistia
ee plures fideles inter infideles, qui nequeunt adimplere hoc preceptum quare
obstant statuere hoc decretum demum? sed tñ talia sunt istos argo. unde
et exabant alij Pres, qui necesse. huius sacra. equabant necesse. bas. ex quo infer
rebant equè late patere debere ministrum (un) et alteri, bas. n. est omnibus
et singulis necesse. ad salutem, et ita in precepto singulis, munim. vero ab ip
necesse. in repub. nulli tñ est in precepto, dicente Paulo, vellem oes esse sicut ego.

fiat aliud argum sumptum ab absurdo, qd hoc decreto posito qui contraheret
coram parrocho, et duobus testibus no clandestine contraheret, et tñ, quod
20. vel. 100. et laici sine parrocho et licentia ecc. contraheret, et munim. ee
clandestinum, cum tñ sit publicum, et sic publicum. eet clandestinum et
secretum no eet clandestinum.

R2. hoc vult eccl. ut christiani ab ea petant hoc sacra^m. q^d pnt, nam nunc et ante decretum factum, quicquid p^{ri}. contrahit, sine licentia t^{ri} et b^en^edictione eccl. puni^t tanq^{uam} clandestine contrahens, et qui cum licentia et b^en^edictione eccl. contrahit, et si coram duob^{us} t^{ri} testib^{us}, noⁿ punit^{ur}, nec h^{ab}et^{ur} pro clandestine contrahente sed legitime, et preterea qui coram multis sic contrahit, quid ni contrahet aⁿte paucos et parochos? et cum licentia eccl. numquid noⁿ est ille contemptor eccl. et mere tur punit^{ur}? noⁿ g^o. obstant hec quomin^{us} hoc decretum fieri possit. / Sicut et votum religionis aut castitatis et signu^m. fiat et coram multis, noⁿ t^{ri} in manib^{us} prelati seu eccl. cum solemnitate requisita simplex t^{ri} est, nec diximus nu^mo. contractum neq^{ue} contrahendum. et t^{ri} si fiat cum solemnitate requisita coram duob^{us} t^{ri}, et est Solemne, et diximus nu^mo. contrahendum et contractum

Aliter si impugnant hanc veritatem, nu^mo. (aiunt) est contractus natus noⁿ civilis velut quilibet alia res natus, g^o. posit^{is} causis illi^{us} nec^{ess}. et sufficientib^{us}, noⁿ p^otest impe dixi quomin^{us} resultet. Cum g^o. consensus liber et mutuum contrahentium sit aⁿ sufficiens, hac posita, clandestinitas nequit impedire, imo videtur absurdum, q^{uod} p^{ri}ncipia tot vel tot testium, aut absentia ponat nu^mo. vel tollat, et q^{uod} testes sint de vera aut contra contractus, ac signis daret ignem sufficienter applicatum combustibili posse impediri ne comburatur ab homine aut defectu testium, et de quacumq^{ue} alia causa nate quo nihil absurdum

Hinc et, et si sit indigenum solutioni, respondet^{ur} ut ad alia responsum est, si se met^{ip} idem arg^uo. de contrahentib^{us} in gradib^{us} consangu. et affini. additis per eccl. vel ubi sunt alia impe^{ta} ab eadem po. p^{ri}. n. q^{uod} hec cont^{ra} impe^{ta}. totum arg^uo. et tenebat et verificabat^{ur} in illis, qui contraherent. 3. 4. 5. 6. 7. gradib^{us}, c^{on}. n. h^{ic} q^{uod} dog^{ma} fuerunt prohibiti ut h^{ic}. 35. q. 2. et. 3. per multa cap. similiter et in omnib^{us} alijs contrahentib^{us} in quib^{us} contraherent alia impe^{ta}. posita per eccl. quomodo g^o. eccl. in illis oib^{us} impedivit cas^{us} natus? 2. consensus legitimus personarum legitimarum, quales tunc erant. nu^mo est, q^{uod} h^{ic} homines noⁿ intelligant suarum rationum fragilitatem. Evasiones, quas hic dant, et differentie iam superius sunt exclusae, consangu. n. vel affinit, in hoc vel illo gradu, et s^{im} eos eadem et tanta est, et manet, cum sit natus, siue agnoscat^{ur} ab hoib^{us}, siue noⁿ, neq^{ue}. n. aliquis est consanguineus vel affinis ex hoc pendet, q^{uod} ipsi agnoscant se pro talib^{us}, et t^{ri} a idem gradus consangu. et affinit, noⁿ prohibet^{ur}, iam vero prohibet^{ur}, iam iterum revocat^{ur} prohibiti^o, cum t^{ri} sit cognatio natus, nec dependeat ab hominum agnitione, sicut g^o. eccl. p^otest hoc facere, ut quo t^{em}por^e inter hoies est agniti^o qua se agnoscent consanguineos vel affines in tali vel tali gradu, eadem consanguinitas vel affinitas sit impe^{di}ta. diximus, q^{uod} n^o vero noⁿ ita homines se agnoscent pro talib^{us}, noⁿ sit, eadem (ing^o) consanguinitate et affinitate atq^{ue} equali manente, sic et p^otest constitui, ut nu^mo. contractum a meo. licentia, et coram t^{ri} testib^{us} sit ratum, et alijs iuratum, manente eodem coⁿsuetudine

et eisdem personis, sicut si dicitur persona masculus et femina vixissent tempore
illo, quo .s. gradus consanguinitatis exat prohibitus, et tempore, quo non exat prohibitus (quod
casus et facilis est) inuicem et contigit, qui essent consanguinei in illo .s. gradu et tunc
tuo consentirent in matrimonium. toto illo tempore, illemet persona et idem consentirent,
dum exat prohibitio, non causabantur in matrimonium. et hodie, remota prohibitione vel habitate
dispensatione ab ecclesia. exat in matrimonium. est ne hoc impedire rationem applicatam ne contractus
aut impedire solem ne illuminet, vel aliam causam naturalem? idem non potest ostendi in his
tentant contrahere, quocumque alio impediente ante dispensationem, et post dispensationem,
nem, vel ante quod esset illud impedimentum constitutum, et postea. in his (in quibus) omnibus et ita sequitur
opponitur secundum hoc, a se exat impedire causas naturales, ne producant suos effectus, et iterum
dare illis facultatem ut producant, fetilia (quod sunt omnia eorum actus).

Sed et in alijs contradij omnibus reipublice aut legis latore idem facit, ut testamento legatum
donatio et ceteri nulli sunt et reuerti, nisi sexuatibus solemnitatibus his vel illis in
tax quas est numerus tot vel tot testium. ita quod et iure naturali non constat illi con
tradij, nec diuino, cum nec bona conscientia possint retinere sic donata vel lega
ta, ut si quis per ludum sine fraude et dolo, vel donatione factam amittit
aliquid habeat, aut per donationem uxoris, inuito viro, tenetur restituere et in
foro conscientie, nec citra hoc absoluitur. non ergo lege naturali vel diuina stat ille con
tradij, alias lex humana obligaret contra naturam et diuinam, quod est ex ratione
legatum et testamentum defectu solemnitatis et numeri testium, nullum, cogit
quis restituere, ut nec bona conscientia possit retineri, non ergo testamentum exat
nec stabat iure naturali aut diuino, alias idem sequeretur, quod lex humana derogaret naturali
vel diuine precipienti vel prohibenti. in his ergo omnibus lex superior conadit, vel pre
mit non precipit aut prohibet.

Quo si lege naturali vel diuina tale legatum, vel donatum esset ipsi legatarij vel dona
tarij, nec posset homo precipere restitutionem illam, nec alij cui restituitur, posset re
cipere in foro conscientie, sed omnino teneretur restituere legatario.

Omitto quod spectat ad testes, et eorum numerum, quod solet dici, et verum esse
legem naturalem et, dictum. (s. unum), esse dictum nullum et naturam non sufficere ad probandum, non
in ore duorum vel trium stat verbum.

Ad formam igitur huius argumenti. cum dicitur in matrimonium. esse contractum naturam, dico, naturam
esse multiplex et equiuocum, cum pleribus opponatur iuxta regulam Aristotelis. in propria
velut supernaturalem seu miraculoso, violento seu coacto, libero seu voluntario, raro
seu contingenti, casuali neutro indifferenti. non ergo ita est contractus matrimonij naturalis
ut non sit liber et voluntarius, quare, ut voluntarius et liber, moralis et legis, magis
subiectus unde non ita est naturalis, velut generatus aut corruptio, cum (ut dictum est) et

et liber sit, et ex voluntario contractuum consensu oriat^r. atq^{ue} ita essant ad
 ta^{ta} arg. que adducunt^r ex similitudine aut proportione ^{ad} naturalium, imo estimi
 his alijs contractib^{us}, qui inter ho^mes fiunt, et sunt necessarij in vita politica, necesse
 illis p^{ro} mundi extate, ut sunt permutationes, emptiones, venditiones, locationes, dona
 tiones et similes, qui omnes sicut et m^ultum subiacent legib^{us} humanis, quib^{us} modifica
 tur, seu determinant^r et quib^{us} non sexualis exunt nulli contract^{us} et iurita et p^{ro}pt^{er}
 hec ut didum est o^{mn}ino est nec^{ess}. in repub. m^ultum. exa mat^{er}imo. contractendo, quib^{us} et gignit^r
 et subinet^r respub. p^{ro} q^{ui} dicit contract^{us} nati, vel q^{ui} nec^{ess}. in n^{at}u^{ra} vel conformis infanti
 ipsa docet, et quodam modo reperit^r inter a^{nt}ia, quare noⁿ violent^{er} est contract^{us} aut
 cas^{us}, nec raris contingens aut casualis, neuter vel indifferens. omnib^{us} q^{ui} modis hijs
 opposit^{us} dicit^r nati, ex quo nihil h^{ab}et, unde respub. vel ec^{cl}. noⁿ possit m^ultum. iurita
 si eisdem modis sunt nati.

Sed et aliud arg^{um} faciunt, quia act^{us} m^ultum occul^{er} et secret^{us} sui n^{at}u^{ra} est, aut ec^{cl}
 debet, mutua. s. coniunctio viri et femine in actu coniugali, qui obs^{er}u pudorem, fugitat ho
 minum oculos, qui ergo inquirunt^r p^{ro} p^{ro}stare, ut sit de nec^{ess}. m^ultum et c^{on}tra coram
 testib^{us} fieri et contractu

Hoc arg^{um} ridiculum magis est, q^{uia} alia cum sit constantissimu^m m^ultum. in omni repub. bre^{ve} gu
 bernata p^{ro} oportere et manifesta, ut filij cogniti sint, legitimi ne sint an non? etsic
 in nullo contractu apud gentes quas unq^{ue} tot fiunt solemnitate, adeoq^{ue} p^{ro} nec tot m^ultum
 tux, v^{el}ut in m^ultum ut d^{icit} et, qui nullis alijs spectacul^{is} aut contractib^{us} afruisse legitur
 p^{ro}. in cum sua b^{er}ma m^ultum et discipulij, public^{us} interfuit nuptijs, qua actione ostendit,
 et docuit modum nuptiar^{um} celebrandi. quare semper et ubiq^{ue} fuerunt prohibita m^u
 m^u. clandestina, nam et qui male agunt odiunt lucam. Cumq^{ue}. prohibitio hec clan
 destinar^{um} perpetua fuerit ac universalis, aut est lex n^{at}u^{ra} seu divina, aut a iure
 seu infanti n^{at}u^{ra} ortum h^{ab}et, cum o^{mn}is lex humana determinatio quedam sit legis
 n^{at}u^{ra} vel diuine. Potius q^{ui} naturale est, palam contractere, et innaturale seu con
 tra naturam, clandestin^{um} q^{ui}. saltem ab infanti n^{at}u^{ra} quedam procedat prohibi
 tio hec, quare noⁿ potuit lex humana cum illo infanti prohibere et iurita reddere ei
 modi m^ultum. clandestina? cum multo p^{ro} sit in n^{at}u^{ra} sic contractere et filijs inuit^{is} paxen
 tib^{us}, q^{ui} unq^{ue} fuit contractere in gradib^{us} consant^{is} et affint^{is}. a. q^{ui}. usq^{ue} in. 7^m. et in
 alijs impe^{ri}. ec^{cl}. et in. s. th^o. dicit in. q^{ui}. d. 34. q^{ui}. vna. ar. i. ad. 4^m. et. d. 36.
 q^{ui}. vna. ar. 5. m^ultum. iure ec^{cl}. ec^{cl} prohibitum contractere in d^{ist}inct^{is} gradib^{us} et in alijs impe^{ri}.
 dicit. n. in p^{ro}. loco, q^{ui} ex qualibet lege, triplici (ing^{re}) nati diuina et hum^{ana}. persone p^{ro} fieri
 illegitime ad contractendum, quare lex hum^{ana}. prohibet contra permissio^{ne} superior^{is} leg^{is}

legis natis vel diuine, et in. 2. loco ait, cum m^m fiat per modum contractus
cuiusdam, ordinationi legis positius subiacet sicut alij contractus
et in eadem. 4. d. 37. q. 1. in corp. inquit qd sacra ordo impedit m^m. ex con-
stitutione eccl^e. h^{et}, in grecis rone ordinis, in latinis et rone voti, et. q. 2. ar. 2. corp.
Vxorididum, inquit, ex statuto eccl^e. m^m. impedit t^m et diximit post contractum
et. d. 40. q. unica. ar. 3. corp. et ar. 4. corp. et ad. p^m gradu, inquit, aliqui
ad s^m ex humano statuto sunt. idem aserit de affinitate. d. 41. q. unica. ar.
2. / et. d. 37. q. 1. ar. 2. ad. 5. m^m. (inquit) h^{et} p^o ca rone consensum, n^o
aut ordo sed h^{et} cam sacralem determinatam adeo / et ideo m^m. p^o impedi ex
dine precedente, qd no sit uerum m^m. no aut ordo ex m^m. quod no sit uerum
ordo, q^o sacra rone uictus est immutabilis. sed alij humani p^o impedi
Ecce imprimis solutum arg^m. qd faciunt de ordine ad m^m. et. 2. vides inquit
locis. 3. tho. aserit m^m. subiacere legib^{us} humanis q^o tum ad hoc, qd est, q^o
e^o uerum m^m. uel non. et t^m, isti, sideo placet utunt testimonio. s. tho. con-
tra nos cum totis et aperte. Sit contra illos

Et demum si adeo e^o rone natis (ut isti uolunt) uelut homo aut res alia n^o
sultans ex mutuo consensu contractentium, ita q^o illa sit ca^o nec^o. et e^o nalis,
aut sit definitio m^m, q^o. ut nullo modo p^o fieri e^o a^o rone nalis aliq^o, et
no homine aut anima inesse corpori, et no f^o hominem, cum nequeat defini-
tio separari a definito, nec e contra, q^o nec potest fieri nullo modo, nec per p^o aliq^o
personas legitimas, et nullo modo impeditur mutuo et libero consensu, clandesti-
ne t^m contractare, quin f^o m^m, aut dicant qualiter hoc potest impedi
uel adeo, stante illo mutuo et libero consensu. Dicent nam nihil aliud exoptari
p^o si De^o nolit, cui^o bo^o requirit, ita dicim^{us}, qd eccl^e. bo^o inquis membris requirit
sicut et in alijs contractib^{us} bo^o reipub. et in toto naturali, uel homine, ipsi^o
ut man^{us} oparet. et hanc potatem dedit De^o ipsi eccl^e. q^o nec^o est, ut euentus
innumera mala. et sicut circa collatione b^o laboram^{us}, ut sic
qd nulle e^o lites, quidni circa m^m. q^o dum possum^{us} sic providebim^{us}, ut lites
innumere cuitent^{ur}. que ex m^m clandestinis, et filio^{rum} inuitis parentib^{us} in-
numere oriunt^{ur}, ultra alia mala?

Quod dum facim^{us} tam in diximendis aut impediendis litib^{us} in b^o aserit
dis, q^o in casib^{us} m^m, ut fit, sic clandestina annullent, min^{us}
pedi sum^{us} de intuitu ad lucrum, qd seq^u ex litib^{us} et expen^{is} impositis cla-
destine contractentib^{us}, q^o sic nolim^{us} iuxta reddere et lites impedia, imo ebid non di-
fficile iudicabunt multi, ut iam no nulli iudicant, oculos nos h^{et} ad lucrum.
quare et indubio in hanc partem deberem^{us} inclinare queticio res no^o reddit ab homin^{ibus}
iuditijs et sinistra intentione.

Sed et aduersarij, qui hoc fieri, contra Dei verbum eē, aserebant ut consequenter
loquerentur, verbum eē Dei contrarij afferebant sed quod prelatisset eis nō afferre. aie
bant. n. Malach. 2. c. hōi sic, nō respiciam ultra ad sacrificiū. nec accipiam placa
bile quid demanū vr̄a et dixisti! quam ob causam? q̄ Dñs testificatus est intacte et vr̄are
pubertatis tue, quā tu despectisti. et hec partiaps tua et vxor fœderis tui s̄. ex hoc lo
co sic formabant arḡm. Dñs arguit eos, qui vxores despiciabant, aut dimittebant, et
alias ducebant per hoc q̄ Dñs sit testificatus inter virum et vxorem, nō dicit q̄ tes
tes fuerunt alij in m̄m̄. contrahendo, sed q̄ ipse testis fuit et testificatus, q̄ nulli
alij testes sunt necessarij, Deinde (inquiunt) probabile est inter eos oēs, quos Dñs
arguit illo loco, nō nullos contraxisse clandestinē absq̄ testib̄, cum tñ de omnib̄
aserat se testificatum eē inter virum et vxorem, q̄ inferunt, nequit ec̄. iuxta red
dere m̄m̄. clandestina, ecce verbum Dei expressum.

Certe isti homines reddunt se ipsos mirabilis pot̄ dixerim ridiculos in hoc potissi
mum arḡ. Sensus germanj illij loci est, ut est videre in omnib̄ expositiorib̄, De) con
iugij, aniq̄s demandauit coniugij fidem, dum dixit
propter hoc relinquet homo patr̄m et matr̄m et adhaerebit vxori suę et erunt duo
in carne vna, ideo particeps dicitur et vxor coniunctionis et fœderis, et hoc est Deum testi
ficari inter virum et vxorem, instituisse m̄m̄. formare vxorem de costa viri, expli
cuisse sc̄d̄m illud fœdus coniugale, ob quod sit relinquendus patr̄, sit et relinquen
da matr̄, obque erant magnum scelus et sacrilegium dimittere vxores et accipere alias
in quo q̄ illi persistabant in magno (ingr̄, illo pecc̄, testat̄ Dñs se nō respicere ultra
ad arḡ sacrificiū. nec quid placabile demanū expresser̄ accepturum, quippe qm̄ nō accepta
ta persona, nec munera / acceptant̄, respexit. n. Dñs ad Abel et ad munera ei, ad Cain
aut̄, et ad munera ei nō respexit. ex hoc aut̄ uero et germano sensu nihil minj seq̄r̄
q̄ ec̄. nō posse iuxta reddere clandestina m̄m̄. ita. n. et eque Dñs testificatus fuit
in omnib̄ m̄m̄onij, quoniam sunt et prohibita et iuxta facta pecc̄. ob alia oīa in
p̄di. exant. n. loca et rata p̄q̄ ab ec̄. cent̄ iuxta facta, quare De) testificatus il
lis, et inter viros sic contrahentes et vxores, et tñ ec̄. deinde postea iuxta fecit.
quid sc̄rupi manet in hac solutione.

Diuidant deinde isti, dum dicunt inter eos quos per Malach. dñs arguit, probabile
eē nō nullos contraxisse clandestinē, quos m̄m̄onij De) et testificatus fuit. Hec im
primis est mea diuinitas, et tñ sic ubi probant verbo Dei. Deinde demj illij quatuor
nō ita fuisse, quid inde seq̄r̄. m̄m̄. clandestina tunc exant. rata, et fuerunt
q̄ ec̄. nō p̄t illa iuxta reddere p̄quem locum tenet arḡ. cui instat̄ in oib̄ alijs imp̄.
diuinitatib̄ positis ab ec̄.

Sed etsi velimj nos multo probabilij diuinare, nunquid nō est verisimilij nō nullos ex
illis multis, quos Dñs redarguit per Malach. contraxisse. n. 3. 4. 5. 6. uel. 7. gradib̄

Ecce. vel affinit. aut contrab. alijs impe. que ecc. postea constituit. s. pu. honest.
tatis sub. vel cuminis. certa est, et multo probabili et veritabili, s. q. sine testib.
contractant. Dns aut in omnib. illis mēmōnijs testificatus fuit inter licet et licet
res, et tñ nō obstante illa testificatione ecc. illuc mēmō. ubi sunt illa impe. iuxta
reddidit

Alia ridicula magis, si tñ eē pnt, ex sacris literis adduxerunt ut illud Pau. ad
hebræos. honorabile conubium, et thors inmaculati in omnib. Unde et sic arg. fa.
mabant in omnib. q. et in clandestinis contractib. quid stultit? q. nec pcc. esset
clandestine contractare, quare nō immaculatum nec honorabile. et esset eē
sine pcc. aut fuerit unde balat, q. ecc. nō pnt illa annullare? et demum applicat
corp arg. ad reliqua impe. que ecc. constituit, in quib. ante prohibitionem et annu.
llationem factam per ecc. honorabile erat conubium et inmaculati thors, et tñ
ecc. iuxta iam et nulla fecit

Sic et aliter impugnant hanc veritatem, semper inquirunt q. ecc. prohibuit
iuxta et nullum facit, si potuit, quare n. qd. prohibet permittit, si tñ omni
nō impedire? imo dum aliquid prohibet, facit quicquid pnt, ut nō fiat, quare
n. nō faciet si tñ? cum q. clandestina mēmō. et filijs familias inuitis parenti.
b. semper prohibuerit, et nunq. ea iuxta et nulla fecerit, arg. est q. nō pnt. et tñ
inquirunt, sunt duo gna impe. quedam tñ prohibent, alia nedum prohibent
sed et dicunt, et nec illa primi gna pnt dicere, sed alia tñ. 2. gna, ita
q. nec ecc. posset facere aliquid corp impe. que tñ prohibent, ut dicunt, et
sic differunt nā illa duo gna, ut quedam tñ possint prohibere sui nā alia et
rimere

huic arg. superius satis responsum est, et probatum, q. in omni lege nāe diuina
et hum. reperunt prohibitiones tñ. 2. que nō reddant iuxta et nullos alij
ipso factos, et alijs prohibitiones, que iuxta reddunt ipso ad. ecc. reperit superius
et sunt plura alia belut si indigno aut notabiliter min. digno det. bñficiū et
auforat. ad digno aut digniore, aut si simoniace det. factum quidem tenet, et tñ
hibitum est iuxta nāe aut diuino. et si vni Papa det plures ecc. cathedrales aut
prochiales, quib. sit anēxa cura aīaz, longissimo intervallo distantes, aut si alijs
dis penset in humanis legib. grauib. absq. ulla causa, in his omnib. factum quidem
net, sed nedum est prohibitum, sed et posset ecc. facere de iuxta iuxta. si
et post sponsalia de futuro iuxta. firmata alibi contractat de presenti mēmō. tenet
est iuxta naturali et diuino eē prohibitum, sicut et post votum simplex aut
deno contractando, contractat, mēmō. tenet, tñ iuxta nata erat illi prohibitum
tenebat et votum et iuxta. adimplere. et tñ ecc. hic et posset iuxta iuxta. si
si quis indignum absoluat ab excoicatione censura, vel irregularitate, cum iuxta

vult parere mandatis ecc. absolutio vel dispensatio tenet, extra prohibitionē ecc. quam tñ
ecc. posset irritare. n. facere ut nulla eet. / Glosa et inc. cum ex ea de penijs et remissio
nib), dicit qd si ep̄i in dedicatione ecc. confexant ultra annum indulgentiē, et in alijs
casib) ultra 40. dies, et hoc peccant, qd prohibitum est illis ultra didum temp) vel dies conse-
cre, tamen factum tenet, si attinet confexere, et tñ Papa posset irritam reddere talem
consecrationem, ut hec. s. tho. 4. d. 20. / falsum est nō de quacūq; lege, dicit qd omnia, que
prohibet, irritat siq; imo est insuarissimū regumen et contra suam dispositionem, Deus
multa prohibet, que permittit, et omnia que prohibet, posset irrita reddere et nulla
respu. posset impedire omnia luxuria, et fornicationes multas, ecc. et, et tñ permittit, imo
(ut superius didum est) aut semper, aut sepe et frequenter ecc. seu respub. prius prohibet
aliqua, qd irrita reddat, que tñ postea, dum nō prodest prohibitio, irritat et annullat ut
intestat. et omnib) alijs contractis, et ludis prohibendis fecit. prius et ecc. prohibuit fi-
delib) contrahere cum infidelib), qd irritaret illa m̄m. et prius cum iudeis qd cum genti-
lib). / et quis dubitat quin ecc. imp̄ta constituta ab ea, que dicunt, p̄t statuerē ut nō
dicunt, sed tñ prohibeant, vel et qd nō prohibeant, qd. Similiter de aliquo vel aliqui-
bus imp̄t) que tunc tñ prohibent, p̄t et pro causa statuerē, ut dicunt, ut si innume-
ri homines uxores occiderent, ut alias ducerent, aut uxores ipsos viros, ut alijs nubent,
et circa dationem fidei et adulterium, posset ecc. homicidium facere imp̄t. dicunt
et quis dubitaret hoc? Si prohibitiones alie et penę quecūq; non proderent, aut homici-
cidia vel viricidia nō possent probari? quod sepi. accidit, certe statum est negare hoc
imo exonerū. falsissimum est in universum asserere, qd quecūq; ecc. prohibet aut lex
humana, divina vel nāg, siq; irritare, facto ipso irritat, imo opp̄t. verisim. (ut potest)
Nec valet quod sepe dicunt, penę nāg. s. graves et prohibitiones posse mederi his ma-
lis, que ex eiusmodi m̄m. sequunt, maxime cum aux. brachij secularis, ut. s.
principes seculares sub gravissimis penijs illa prohibeant, superius. n. et modo visum est
hec nō sufficere sed et est arg. contra hanc solutionem, quare ecc. in alijs imp̄t) contra-
hendis et dum constitueret illa, nō ussa fuit pot) illo medio, qd illa irrita redderet, eo-
dem. n. arg. posset tunc concludi, nō debere ecc. constituere et super addere nati iuri
seu divino imp̄t. consat. et affinit. et alia, que m̄m. contrahendum dicimur sed
statuere leges prohibentes tñ sub grav. penijs, et petere auxilium brachij secularis
ut. s. prohiberet sub pena et mortis aut perpetui exilij, aut confiscationis omnium bonorū
et sic m̄m. illa evitarent in illis gradib) et imp̄t. non inq; dubium est, quin maiori
seu pari arg. et rōne posset tunc concludi ecc. nō debere et non posse illa m̄m. irrita
reddere, ut nec ista clandestina, et filios familias, sed tñ voluit ecc. ut misericors et
dei in hoc et imitator, tollere pecc. et mala, et nō tollere hōes seu occidere. Nunq;
nō suavis est irrita reddere eim. m̄m. uti fecit in gradib) consat. et affinit. et alijs
imp̄t) qd transgressores auxilio brachij secularis, aut occidere, aut in perpetuum exiliū
aut eos bonis omnib) privare? certe hoc et suavis et sapientij est. hoc. n. modo et tollit
pecc.

pecc. et nō homines, illo aut alio e contra homines tollexerūt, et pecc. manerent
max. qz in his mōnitijs, que absqz ullis talibz contrahunt, et ex quibz graviora
atqz pericula sequunt, pene ille executioni mandari nō possent, lex q. omnis
et scrip. et max. humana agit, ut nō. a minori ad maius progrediens, ut prius pro
hibeat, demum cum hoc nō sufficere, irritet atq. et annullat,

Sed et eccl. imprimis Græca hodie et ita agit (ubi a multis audiimus) ut sacri ordines
prohibeant quidem mōm. contrahenda, sed nō diximant contra, et tñ quis dicit
et statui posse, ut diximant. ecce q. prohibitionem tñ circa annullationem et irri-
tationem, ubi tñ utaqz fieri potest, est (ingr.) mos apud grecos, ut diaconi et presby-
teri (nam subdiaconatum) ut et fext) ipsi non hant pro ordine sacro) neque
lege prohibente, eccl. s. vel canō. contrahere, et tñ si contrahant mōm. surro-
lida, et suspendant offi. et executione illij, et hoc actus est indiachonis et presby-
teri q. in presbyteris. sed tñ et ex diaconis ipsis sumit argm. fore apud eos pro-
hibitionem, circa irritationem, ubi possibilis et est irritatio, et evidenter est de hy-
podiaconis, quibz et apud ipsos prohibitum est lege ne contrahant et tñ si atten-
tent contrahere, ratum est mōm. nec dubium est, quin posset et statueret
que irritaret, cum eam habeamus in eccl. latina, et sit ordo sacre etoabilis
non potali habeat, nequit. n. idem ordo alicubi eē sacre et sacra et alicu-
bi non, quod n. alicubi substantia, nullibi accidens, inquit Aristo,

Quod si dicat? Græcam eccl. in hoc, sicut et in alijs ex parte in quibz alia de
vocat, atqz ideo nō inde sumi, quod sufficiat argm. debuisset n. eccl. græca or-
dinem sacrum statuere impē. diximans, cum fecit illud, prohibens tñ, si quidem
peterat, hoc et nō sufficit, nec soluit, quare n. nō potuit prius prohiberi, et
de annullare? aut quomodo probabit in hoc ex parte?

Vexum his dimissis, in eccl. et latina hoc idem ostendemus multo prius et magno tñ
prohibuisse hypodiaconis et diaconis et forte et presbyteris et epis ne contra-
rent, qz eorū mōm. annullaret et diximaret, itaqz sacro ordo prius fuit in eccl.
latina impedimentum prohibens tantum, qz eēt diximans

Et qz hic tangit et dubium aliud, an. s. ordo sacre iure diuino impediat et dicit
mat mōm. contrahendum qd nonnulli contra omnem veritatem de omni sacro or-
dine et hypodiaconatu asserunt, dicentes iure diuino prohibito oēs entes iure
contrahere lege diuina (ingr.) irritante nedum prohibente) tractabim? hoc scilicet
utruqz simul ostendemus. s. et nō eē hoc verum, max. de diaconis et hypodiaconis
sed et de presbyteris, et qz sacre ordo in eccl. latina prius fuit impē. prohibens tñ
diximans,

Et quidem qd nō sit iure diuino prohibitum ex tñ et presbyteris contra here, eēt
sententia est om̄m fere doctorū et. s. tho. et aliorū dempto uno vel duobz inferiorū
nominiū. nec videt posse dubitari, cum eccl. dispensavit et cum presbytero, cum ingr.

Cum inferioribus aut drachonibus aut subdrachonibus sepe. quare illud probem, qd ecc. prius
prohibuit exilibus insacris contrahere, qd eorum iuxta fecerit m. m.

Et impium h. ex concil. Arclaten. iij. 28. d. preterea placuit ut deinceps non ordinantur
diachones conjugati, nisi qui prius conuersionis pp. confessi fuerint castitate. ubi gra
tianus dicit. Verum illa priore aucto. diachonibus videtur permitti coniugium, cum ad
ordotium tñ conjugati prohibentur assumi. hec ille. ecce qd drachoniam contraheret
Concil. Veretico. c. xj. h. presbyteri diachoni atq. suddrachoni vel deinceps
quibus ducendi uxores licentia non est, & alienarum nuptiarum euentus omnino q. qua
re prius no ita exant prohibiti

In concilio. Anaxano seu Anchiritano. c. 9. et 10. eadem. d. 28. sic h. dia
choni quicunq. cum ordinantur si in ipsa ordinatione protestati sunt, diantes uelle
se h. uxores nec posse se continere, hij si postea ad nuptias peruenerint maneat
in ministerio, propterea qd his eps licentiam dedit. quicunq. sine tacuerint, etsi
aperint manus imponem, profesi continentiam, si postea ad nuptias peruenerint, a
ministerio arare debent. hec ibi. liquet qd diachonos tunc contrahere et ma
monia tenere.

Concil. Toletano. 2. c. 1. et in decretis ibonis lib. 3. sic h. Placuit ut diachones si uel in
tegrum uel casti sint, et continentis uite, et si uxores habeant in ministerio constituantur, ita
tñ, ut si quis ante interdictum, qd per priores (alias lusitanos) antea epus consti
tutum est, incontinentem dum uxoris uerint, presbyterij honore no cumulentur
Siquis uero ex presbyteris ante interdictum filios suos suscepit, de presbyterio ad
episcopatum no admittatur. hec ibi ubi et constat diachonos tunc q. q. contrahere et uera
esse m. m.

Ibidem. c. 4. sic h. subdiachonibus aut defuncta uxore, si uxorem aliam duxerit, ab
off. in quo ordinatus fuerat remoueat, et heat inter hostias uel lectores q. ecce qd
et m. m. subdiachoni tenebat

In synodo Romana. c. 8. h. nullum aut subdiachonem ad nuptias transire preci
pim, ne aliqua preuacatione presumpserit, alias ne aliquam preuacationem sum
pserit. / Constat et ex his uerbis qd si transierint ad nuptias, tenebat nuptie

Leo Papa in epla. 82. que est ad Anastasium Thalonianum. c. 4. sic h. ad exhiben
dam tñ perfecte continentie puritatem, nec suddrachonibus quidem carnale conubium
concedit, ut et qui h. sint tanq. no hntes, et quid habent permanent singulares, qd
si in hoc ordine, qui. 4. accepit est, dignum est custodiri, qd magis in p. 2. uel. 3. sex
uadum est q. ibi et ex uerbis, concedim et dignum est. liquet no ita tunc ee prohibitum sub
drachonibus, ut est ueritum

In epla. 2. Syriacj Pape ad Himerium Taxachonen. c. xj. d. 34. sic h. quisquis sanis
cleuij aut uiduam, aut ante. 2. am coniugem duxerit, omni ecc. dignitate preuilegio max denu
det, laica sibi tñ carone concessa, qua ita domum potest possidere, si nihil postea pro
pter

propter quod hanc perdat, admittat: hec ibi tenebant ξ . conjugia illoq. etiam
penderent aut priuarentur ministerio

Concil. Gangrani .c. 4. d. 28. sic h \bar{c} , si quis dixerit presbyterum
quam occasione nuptiarum, q. offerre n \bar{o} debeat et ab ei \bar{u} oblatione ideo se abinet, h \bar{c}
-thema sit \rightarrow Hinc constat simul e \bar{e} in coniugio et ministerio altari tunc ip \bar{s}
presbyteros

Concil. Neocaesariensis .c. 1. d. 28. et indeceto iboni \bar{u} lib. 3. sic h \bar{c} . presbyter si
rem dixerit ab ordine illum deponi deponere, q. si fornicat \bar{u} fuerit, vel adult \bar{e} .
serit extra eccl \bar{e} abijci et ad penam inter laicos redigi opp \bar{s} . hec ibi. et t \bar{u} n \bar{o} separa
tur ab uxore, arg \bar{u} . ξ . est q. m \bar{u} im \bar{o} . tenebat

In concil. Tuxonensi .r. c. 2. sic h \bar{c} . et licet abib \bar{u} n \bar{u} s e comisa auth \bar{o} . id fuerit
constitutum, ut quicumq. sacerdos vel leuita filio \bar{u} procreationi operam dare fuerit
conuict \bar{u} ac oratione diuina abstineret, nos t \bar{u} huic distidioni moderationem adhiben
tes et iusta constitutione molient \bar{u} id decessim \bar{u} , ut sacerdos vel leuita coniugali
cupis art \bar{u} inherens, vel a filio \bar{u} procreatione n \bar{o} desinens, ad altiorum gradum non
cons \bar{c} ndat, neq. sacrificia Deo offerre, vel plebi ministrare presumat. hec ibi et
quib \bar{u} idem h \bar{c} qd ex precedentib \bar{u}

In concil. Auxelianen \bar{u} .2. c. 8. sic dicit \bar{u} . si quis diaconus in captiuitate
q. uxori fuerit copulat \bar{u} , reuersus, ab off \bar{c} o \bar{i} o remouendus ministerio, cui sup
are debet pro act \bar{u} sui leuitate impleta pena pro satisfactione cor \bar{o} . hec ibi. et t \bar{u}
n \bar{o} separat \bar{u} . ab uxore. exat ξ . validum m \bar{u} im \bar{o} .

Martin \bar{u} Papa et h \bar{c} . d. 27. sic diaconus qui eligit \bar{u} si contestat \bar{u} fuerit
piendo m \bar{u} im \bar{o} . et dixerit se in castitate non posse manere, hic n \bar{o} ordinet \bar{u} , q. si
dinatione tauerit et ordinat \bar{u} fuerit, et postea m \bar{u} im \bar{o} . desiderauerit, sit ali \bar{u}
aministr \bar{u} . et vacet ad lexo. ubi Gratian \bar{u} hac auth \bar{o} . dat \bar{u} intelligi, q. illi quib \bar{u}
res habent vel accipere volunt, nec diaconos nec sacerdotes fieri p \bar{u} t, nisi contin
tiam profiteant \bar{u} , si uero diacon \bar{u} amittit \bar{u} castitate uoluerit, contracto m \bar{u} im \bar{o} . licet
ubi, nam etsi in ordinatione sua castitatis votum obtulerit, t \bar{u} tanta est vis in casti
tate, q. neq. ex violatione voti p \bar{t} dissolui ipsum coniugium. unde Aug. in lib. de
coniugali ad Iulianum. quidam nubentes post votum asexunt adulteros e \bar{e} , ego
dico uob \bar{u} q. grauius peccant, qui talis diuidunt. Ecce scribit Gratian \bar{u} diaconos
vix accipere, sicut Aug. de eo qui uouit et postea contractat. et ita q. professio
votum in diaconatu habebat vim simplicis voti quare exat prohibitio contracta
tationem

In concil. auxelianen \bar{u} .c. 3. dicit \bar{u} , in concilio namq. Neocaesariensi. scriptum est, presbyter
si uxorem acceperit ab ordine deponat \bar{u} , si uero fornicat \bar{u} fuerit aut adult \bar{e} .
petrauerit ampl \bar{u} pelli debet et ad penam redigi, hec ibi. ubi mag \bar{u} pecc \bar{u} dicit \bar{u} esse et
quam mag \bar{u} punit \bar{u} forni. vel adult \bar{e} . presbyteri, q. accipere uxorem, q. n \bar{o} est, nisi m \bar{u} im \bar{o} .
ratum et uxorem ξ . tunc presbyteris exat prohibit \bar{u} , n \bar{o} t \bar{u} iuratum.

Et multa sunt eiusmodi, quae idem habent, et hoc exat prohibitum ne simul vacarent co
nugio/ et sacri ordinis officio. et si hoc iam diaconi permittebat, aut presbyteri cum
sensu laico promovebant, et si contra tentabant contahere suspendebant officij ministe
rio, itaq; exat prohibitio et non annullatio memento: -

idem h. d. 28. c. de Syracusane. et. d. 31. c. aliter, et. c. qm in Romani
et in Concl. carthaginiensi. 2. et h. d. 34. c. cum in pretexto, et. c. cum de quosdam,
libr. de epis presbyteris et diaconibus tunc statuit ut continentes sint, et ab uxoribus continerent
nulla mentione facta de hypodiachonibus, quare de illis evidenter inde constat posse tunc
contahere memento. Idem et. d. 31. c. ante tricenium. et. c. nicana de dicto illo Panu
tij confessoris, qui suavit concilio ne prohiberent episcopi presbyteri diaconi subdiaconi
cum coniugibus quos ante consecrationem duxerant cohabitare, honorabiliter confessus nuptias
et castitatem dicens esse cum propria coniuge conubitum, et hoc idem synodus laudabit
et nihil ex hac parte sancivit, sed in vultu suo non necesse permisit. et. c. qm
in Romani eadem. d. idem h. d. non in perpetuum. s. sed tempore oblationis a complexu uxoris
vires abstinere obligari. ex quibus omnibus sequitur baxiam fuisse hoc de re dixeris pro
nuptiis et temporibus legem, et semper prius fuisse prohibitiones, quae annullationes, seu irri
tationes memento. et quod sacramento fuit prius prohibens imperio quae dirimens, ac perinde, non
semper quod ecclesia prohibet aliquid, statim irritum facit, et annullat, et in hijs quae sunt
annullare et irrita facere, et quae postea annullavit

Sequitur et ex dictis non esse iure diuino prohibitum ex tribus rationibus contahere, et presby
teris, quod si nonnulli, ut Thomas Vualden. Joa. maioris. 4. d. 24. q. 2. oppositum sentire
videntur de presbyteris, et parisiensis Academia censuit, Papam aut non posse dispensare
cum presbytero, ut uxorem ducat, aut non nisi pro magna et graui causa. aut sunt in
telligendi dicitur id esse valde conforme iure naturali et diuino, quod si non simul coniugio vacent
et presbyteratus ministerio. horum non dicitur ex coactis simul repugnare videntur. non tamen ordo
et memento vidualum ex natura rei aut diuino iure. siue precedat memento. et sequatur
ordo, siue e contra. itaq; lege diuina seu naturali non est prohibitum taliter positum
tum, presbyterum contahere nec coniugatum fieri presbyterum, imo et passim fit ut
coniugatus ex consensu uxoris, quando est suspecta de incontinentia fiat presbyter, grauit
presbyter ducat uxorem, si velit a ministerio abire licet non sepe fiat, quod tamen factum
est, et dispensatum per ecclesiam. Quod si hoc non satis est absque periculo potest negari dicti dabo
res, quae consensu sententia est aliorum omnium, et numerum. et authorum protestantium

Passent et alias forte concordari utriusque sententiae per distinctionem iuris diuini, quae et pro
multis alijs seruire poterit, in quibus diuersi dantes contradicere videntur, dum alij vocant ius
diuinum id, quod alij humanum tamen seu ecclesiasticum, aut canonicum vocant, quod tamen
ut videamus oportet intelligere, inde ius aliqd dici naturae, diuinum vel humanum. s. ab authoribus
nam ipsa aut deo seu homine, et sic ecclesiasticum ius, quod vel politica ecclesiae. vel magistratus
ecclesiae. est author illius, sicut civile aut politicum, quod magistratus aut civilis politica. canonicum

in ius

Canoniam tñ ius dicitur a canone, et qđ canon idem est quod regula, sic dicitur
ius canonicam. i. regulare, qđ canonibus seu regulis contentum, et licet regula
sive canon vere dicatur quęcunq; lex (quare et ius civile posset dici hoc modo cano-
nicum seu regulare) ex vossu tñ seu acomodatione nōis iam ius canonicum dicitur
opponitur civili iuri, et solet capi quę nōdum pro iure humano, ecc. s. veri et pro-
re diuino sicut et libri canonici vocantur libri sacre scię. vel tota ipsa sacra scię
ra, decreta et concilia Pontificum et scđorū, sunt et pnt dici libri canonici
aut dicantur ius canonicum, quare utriusq; ius et diuinum posituum, vt opponitur
naturali, et ecc. vocatur canonicum, qđ continetur in canone sacre scię scripturarū
decretorū seu decretalium

Est et ius diuinum duplex, nāle. s. sive nāg, et posituum, qđ vocatur et conditio
nāle, cum. n. sit Dei author nāg totū, exit et iuris nāg. omne ę ius nāg diuinum est
sed posituum ius diuinum vocatur, qđ est superadditum ipsi nāg, aut supra ipsam nāg
vt est pęp. de bapt. et alijs sacramētis, et oī illud, quod nō habet ortum ex ipsa
aut ex lumine naturali.

Sciendum p. est, quod diuinum ius dicitur, vt iugis opponitur naturali, vel qđ ab ipso
m. auctore, aut qđ ab eo mediante homine, aut et illud, quod est ab homine per pō-
tem collatam a deo, aut per inspirationem et exuditionem inspiratā a deo ipso, seu
tindu sp. scđi. quomodo et ius humanum seu ecc. quę dicitur ius diuinum sive dei
dara. et institutio.

Ex his aut eguivocationibus, qđ. s. non ad illas attenditur oriuntur dubia et quęstiones
et reperiuntur contrarię sentię, aut quętales videntur in libris doctorū, quę tñ nomina
horū distinctione. et varia significatione nō difficile pnt concordari

Pro maiori aut horū explicatione notandum, qđ sicut Deus est author omnium rerū
ita est et author iuris nāli sive nāg, et diuini et canonici, atq; et humani, alio
et alio modo, hęc aut Dei triplicem modum operandi, quosdam. n. creaturas
creauitq; ita perse ipsum imm. vt neque eas fecerit per alias causas medias, pę-
am alijs, sed oīo sine illis iuxta id Aug. qui fecit te sine te, quomodo creauit
gelas globos, elem. et hominum animas creat, alia vero operatur Deus aut per oīa
et creaturas, aut nō sine illis, iuxta id Aug. non iustificabit te sine te, hoc aut
tingit bifariam quę eleuando creaturas ipsas sive oī. 2. per virtutem nālem
per infusam ad actiones dignas super nālas seu miraculosas, in quas creature ipse
poterant et vt infusam. per virtutem illis in creatione inditam, nisi nouo modo
uarent et asumeret a deo per nouam virtutem tñc illis collatam, Deum tñ
teum. docuerunt ad didas actiones, sic qđ per illas aut cum illis Deus operatur
huiusmodi effectū, qui creatam nām excedunt, specialiori modo dicuntur eē Dei belati-
dum ignis nōdum non comburebat tres pueros et alios martyres, becum et tempu-
bat, seu refrigerium adferebat et dum solstetit, et hoīes operabantur miracula
et sacra. grā, dona spūs s. s. et demum oīs affectū miraculosi, qui sunt pō-

aut nō sine illis, hoc 2°. modo sunt Dei et fiunt ab eo Alio et 3°. modo operat^r
De⁹ per cōs. 2as. iuxta virtutem illis inditam in creatione, et hui⁹ modi sunt omnes
actiones nāe seu nōales, ut grationes et alij mot⁹, et hor⁹ effect⁹ seu termini, qui omnes
proprie, et comuni⁹ dicunt^r effect⁹ creaturar⁹ seu 2as causar⁹, q̄ secundi g⁹ effect⁹
et nō adeo proprie seu stude^r dicunt^r opera Dei, sicut ea que sunt primi et secundi ge
neris, esto De⁹ sit omnium author.

Simili modo de iurib⁹ seu legib⁹ dicere possum⁹, cum sint q̄ creature quedam et Dei
effect⁹, q̄ .i. aliqua iura seu leges sunt diuine et adeo imm^{te}. non per homines,
neq⁹ Angelos, neq⁹ cum illis sed a solo Deo, et hui⁹ g⁹ sunt leges et principia nāra
sive speculabilia sive practica, a quo. n. est nā ipsa, est et infina. nāe, et quod ipsi
est impressum, talia sunt p^r. principia, et precepta decalogi, propriissime (ing⁹) Dei et
Deo, esto dicunt^r iuxta nāe, q̄ ipsi nāe sunt infinita, velut in gentium dicit^r, quod
omnib⁹ gentib⁹ coitex est inditum, hui⁹ g⁹ et cōt, siq⁹ De⁹ imm^{te}. et perse ipm
reuelaret, seu reuelauit Proph⁹ et sct⁹ hominib⁹, et angelis, per imm^{tas}. (ing⁹) in
pirationem, non per homines prophetas seu Angelos, nec per signa exteriora, sed ita ut
De⁹ solo imprimat menti Angelice vel humane, et hec iura seu leges corres pondent
illis Dei creaturis, quas ipse solus, nō per cōs medias, aut cum illis creauit

2°. aut modo sunt leges seu iura aliqua Dei, que ipse per Angelos, prophetas seu s⁹.
alios viros dedit et promulgauit, sic q̄ vtit^r illis, velut p^rconib⁹, nō ut authorib⁹ di
ctar⁹ legum velut q̄ Angelus, aut propheta, Moses, seu Aplus loquunt^r in persona Dei
et ut nuntij et p^rcones Dei, velut q̄ dicunt dicit D⁹s, ut Paulus D⁹s dicit non ego
omnia. n. hec uere et imm^{te}. sunt verba et leges Dei, et sic iura diuina, tunc. n. q̄
reuelant^r seu manifestant^r, inspirant^r ipsi prophetis, Angelis seu Apostolis, et que
hui⁹ g⁹ sunt, corres pondent actionib⁹ Dei miraculosis, que exant 2°. g⁹. que aut
sunt eiusmodi, ex verbis scripture et modo loquendi comuniter innotescit

3°. aut g⁹ sunt leges seu iura, que bene et proprie dant^r ab hominib⁹, et dicunt^r
iura hominum et leges, sive eccl^{ie}. sint sive ciuilia, et t⁹ per potatem et virtutem,
quam hent ab ipso Deo, ut dum ab eo constituunt^r legis latoras, prophete, Apli. seu Re
ges, et hor⁹ legum seu iurium homines nō t⁹ sunt p^rcones, seu nuntij Dei, sed autho
res et legis latoras sub Deo. Eiusmodi leges, q̄ Moses propheta seu Aplus nomine suo
loquunt^r, velut dum Paulus dicit, ego dico non D⁹s. omnes. n. Moses prophete et Apli
q̄q⁹ aliqua loquunt^r, et dicunt suo nomine, vltima que nōre Dei et ut nuntij Dei seu
p^rcones dicunt, et sic est inuenire in Paulo, et alijs scip⁹. noui et veteris testam^{ti}. Statuta
et precepta Prophetica seu Apla, itaq⁹ nō sunt diuina proprie et stude^r, licet talia q̄q⁹
vocant^r, q̄ continent^r in diuini scip⁹. t⁹ in illis p^r eccl^{ie}. dispensare, et t⁹ variant^r, qua
lia exant, que Apli. ad. 15. statuerunt de suffocato, immolatis et sanguine. et multa
alia similia, que reperiri est in sacra scip⁹, et esto hec omnia large loquendo diuina possint
dici

possint dici, illa tñ potius, que ecc^{ca}. aut cano^{ca}. dñz, q̄ civilia et politica
Leges vel Dei iura / aut ordinationes dñz, et sepius q̄ maior ad legem acci
dunt supernālem, et immediatū & dirigunt in finem supernālem q̄ iura
civilia, et amplj sunt spūalia, et minj naturalia hēnt. n. se / ecc^{ca}. seu cano^{ca}.
iura / ad legem Dei supernālem, ut civilia ad legem nōz, ut. n. hęc legē nōz
serviunt, ministrant, et subalternant, ita cano^{ca}. seu ecc^{ca}. iura Dei legi et fini super
naturali, ministrant serviunt et subalternant. huic est, ut hęc sepe ad dōctōrē a
iura manda^{ta}. et Dei ordinationes dicant. et q̄ hęc nō sunt paria seu equalia
imo quedam graviora et sandiora / ex māz conditione, et arduitate, alijs, idē
isthec comuni ac sepius divina vel divini iuris aut Dei ordinationes dñz. hanc
genēis sunt mandata de celibatu, et non contrahendo mīm. max. ep̄y et presby
teris, et ius decimarū quoad cotam, ieiunium 40me. et alia

Si ergo respondi p̄t ad omnia, que adducunt, ut probent iuris divini esse q̄
libatum presbyteris et eccl̄ibz in sacris, siue autho^{ritate}. Sint sc̄ptōz, vel Pontifi
cum aut concilioz decreta, et (ut didum est) in multis alijs dubijs et materijs proce
dit hęc diffinidō et consideratio, perquam intelligit idem ius et presb. posse
ci et vocari divinum et humanum bōz iuxta variā nominum significatiōz

